ПРОЕКТ!

ПРОГРАМА
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
НА ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК
2021 – 2028 година

Приет с Решение № …… / ……..г. на Общински съвет Долни Дъбник

СЪДЪРЖАНИЕ:

Въведение ……...……3

Раздел I. Анализ на средата ……...……...……. 6
1. Природо-географски фактори ……...……...…..… 6
1.1. Географска характеристика, местоположение и териториални граници …… 6
1.2. Административно – териториална характеристика на района……..……..….. 7
1.3. Релеф, поземлени и горски ресурси …….……....……..7
1.4. Почви и полезни изкопаеми …….…….……..….……9
1.4.1. Почви ……...9
1.4.2. Полезни изкопаеми ……..10
1.5. Климат …….…….……10
1.6. Води и хидрографска мрежа ……..…….…….……...……...12
2. Социално-икономически фактори …….…….…….....12
2.1. Демографска характеристика …….…….……..12
2.2. Икономически показатели ……..…….…….……...……15
3. Анализ по компоненти на околната среда ……..…....17
3.1. Въздух ……..……..…….…….……..……..17
3.2. Води ……..……..…….……...…..25
3.3. Земи и почви ..……..……..…….……..30
3.4. Зелена система и биоразнообразие ..…..…….……...……..……31
4. Анализ по фактори на въздействие върху околната среда……...…….……...39
4.1. Отпадъци ..……..…….……39
4.2. Шум ……..……..…….……..……40
4.3. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения…..…….……..……41
5. Управленски и финансови фактори ..…..…….……...……41
5.1. Структура на управлението на дейности, свързани с околната среда..……...41
5.2. Сътрудничество с други институции и организации ……..……...…....44
5.3. Общински бюджет и финансиране на дейностите по околната среда.…….……..……...45
5.4. Информиране на обществеността ..…..…….……...……46

Раздел II. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT АНАЛИЗ) .....……...47

Раздел III. Визия за околната среда на община Долни Дъбник.……...……...……**48**

Раздел IV. Цели на програмата за опазване на околната среда ……...…….....…….…...**48**
1. Генерална стратегическа цел..…..…….……..…….……48
2. Специфични цели ..…..…….……..……..…..48

Раздел V. План за действие на програмата за опазване на околната среда на община Долни Дъбник 2021 – 2028 г. ……...53

Раздел VI. Организация за изпълнението на програмата ……..…….....…...58

Раздел VII. Мониторинг и контрол ..…..…….……...…..…59

Раздел VIII. Нормативна и стратегическа рамка ……..…...……59

Раздел IX. Приложения към програмата ……60

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за опазване на околната среда (ПООС) очертава целите и действията, насочени към опазване, възстановяване и възпроизводство на естествената околна среда, поддържане на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурси в контекста на устойчивото развитие на община Долни Дъбник.

Програмата се основава на концепцията, че предотвратяването на отрицателните изменения на екосистемите и нарушаването на техните функции в следствие на антропогенни въздействия е ключов фактор за постигане на глобалната цел на политиката по устойчиво развитие – подобряване на качеството на живот и благосъстоянието. В този смисъл ПООС цели не само по-устойчива околна среда, но и по-добро качество на живот на населението. Друг значим аспект за формиране на общинската екологична политика е оценката на очакваните климатични промени и влиянието им върху територията на община Долни Дъбник. Те са свързани най-вече с промяната в режима на температурите и валежите, загубата на биологично разнообразие, щетите върху селското и горското стопанство от засушавания, пожари и др., нарастването на честотата и интензитета на екстремните климатични условия, както и защитата на населението от природни бедствия и катастрофични събития.

Общинската Програма за опазване на околната среда (ПООС) е разработена на основание чл.79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и се приема от Общинския съвет. Тя е необходима, за устойчиво решаване на екологичните проблеми на територията, запазване на доброто състояние на околната среда и формиране на адекватна политика на Общинска администрация Долни Дъбник за ефективно и целесъобразно използване на ресурсите. Програмата обхваща дейности, които произтичат като задължение на Общините в съответствие с нормативните документи по опазване на околната среда.

Основните задачи, които се поставят с Програмата, са свързани с актуалните проблеми по опазване на средата, бъдещите инициативи за снижаване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности и др. В ПООС се поставят и задачи за интегриране на икономическите и социалните цели с тези по опазването на околната среда при планиране на общинските дейности и създаването на оптимална екологична обстановка с траен ефект за обществото.

Целите на програмата се свеждат до следното:

- Акцентиране върху най-важните екологични проблеми на общината;
- Сравняване и привеждане в унисон с националните и европейски приоритети;
- Обвързване на бъдещите проекти на общинска администрация и дейностите в програмата с националните, световни тенденции и стратегии по управление на околната среда;
- Създаване на организация за насочване на силите на общинските и държавни органи, частния и държавен бизнес, граждански сдружения, научни организации и гражданството към изпълнение на заложените в плана приоритетни мерки или за предотвратяване на нови замърсявания;

- Откриване на източници за финансиране (национални и международни програми, европейски фондове и др.).

Програмата се основава на следните **основни принципи**:

Устойчиво развитие

Устойчивото развитие се дефинира като развитие, което „посреща потребностите на настоящото поколение без да е в ущърб на възможността бъдещите поколения да посрещнат собствените си нужди". То се постига посредством осъществяването на политики, при които се хармонизират и интегрират икономическото, социалното развитие и опазването на околната среда, като се предотвратяват бъдещи замърсявания и се съхранява биологичното разнообразие.

Опазване на природните ресурси

Постигането на целите на устойчивото развитие изисква съблюдаването на принципа устойчиво използване на природните ресурси и принципа на заменяемост. Природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие. Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им.

Принцип на превенцията и предпазливостта

Необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейности, които съгласно принципа на предпазливостта, представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве следва да се избягват.

Всяка една дейност трябва да се планира и осъществява така, че:

- да причинява минимални изменения на околната среда
- да създава най-малък риск за околната среда и човешкото здраве
- да се редуцира до възможния минимум използването на суровини и енергия при производството, дистрибуцията и потреблението на стоки и материали
- да осигурява възможности за рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, генерирани от потреблението на продуктите
- да се предотвратяват и ограничават отрицателните ефекти върху околната среда още при източника на замърсяване

Принципът на предпазливостта се прилага посредством оценка на въздействието върху околната среда и използване на най-добрите налични технологии. Липсата на сигурни научни данни не следва да бъде възприемана като основание за не предприемане на мерки за предотвратяване на деградацията на околната среда, в случаи на потенциални или съществуващи въздействия върху нея.

Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики

Според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики и в тези на национално, регионално и местно равнище.

Субсидиарност на политиките

Този принцип се основава на децентрализиране на процеса на вземане на решения. Необходимо е все повече компетенции и отговорности да бъдат трансферирани в посока от централно към регионално и местно равнище. Органите на регионалното и местното управление са по-близо до проблемите и в някои случаи до правилните решения за справянето с тях.

Замърсителят плаща за причинените вреди

Замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме екологичните разходи, за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

Прилагане на чисти технологии

Необходимо е да се насърчава въвеждането на „чисти технологии" и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда. Следва да се прилагат „най-добри налични техники" в индустрията и енергетиката по смисъла на Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, както и „добри земеделски практики" в селското стопанство, съгласно дефиницията на Организацията за прехрана и земеделие на ООН (FAO).

Използване на икономически инструменти за опазване и подобряване състоянието на околната среда

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика е необходимо да включват стимули за въвеждане на съобразени с опазването на околната среда технологии, иновации, дейности и практики, и да предвиждат постепенно премахване на субсидии, които подкрепят дейности, причиняващи вредни въздействия върху околната среда.

Потребителят плаща

Всеки, който ползва природни ресурси и услуги следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

Споделена отговорност

Всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда трябва да участват в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

Достъп до информация за околната среда

Компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда. Всеки има право на достъп до наличната информация за околна среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда

На обществеността следва да бъде осигурена възможност да участва в процеса на вземането на решения за околната среда, както и да й бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

В тази връзка, ПООС на община Долни Дъбник съдържат раздели, които са обособени по компоненти и фактори на околната среда и следват както разпоредбите на специалните закони по околна среда, така и другите национални планове и програми, които се приемат в отделните сектори, като въздух, води, почви, отпадъци, шум.

Програмата за опазване на околната среда на община Долни Дъбник 2021-2028 г. е документ с отворен статут, с възможност за периодично допълване, доразвиване и разширяване на обхвата, в съответствие с настъпилите промени в приоритетите на Община Долни Дъбник, в екологичното законодателство и в стратегическото развитие на държавата, засягащо общината.

Основният използван инструментариум в разработката е стратегическото планиране, почиващо на социално-икономически, целеви, проблемен и SWOT анализи. ПООС поставя началото за решаване на екологичните проблеми, натрупани през последните години, чрез привличане на всички заинтересовани страни за участие с цел предприемане на действия за отстраняването им.

РАЗДЕЛ I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА.

1. ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ ФАКТОРИ

1.1. Географска характеристика, местоположение и териториални граници

Община Долни Дъбник се намира в Централна Северна България, в средната част на Дунавската хълмиста равнина. Общината попада в обхвата на област Плевен и Северозападен район за планиране. Площта на община Долни Дъбник е 307,6 км.^{2} , което представлява 6,6% от територията на областта, или общината се нарежда на 8-о място по площ след всички останали общини в област Плевен. Общината включва в състава си общо 7 населени места, сред които 1 град (Долни Дъбник) и 6 села (Садовец, Горни Дъбник, Крушовица, Градина, Петърница и Бъркач).

На север общината граничи с община Долна Митрополия, на юг с община Луковит от Ловешка област, на запад с община Червен бряг, на северозапад с община Искър и на изток с община Плевен.

Фигура 1.Местоположението на Община Долни Дъбник.

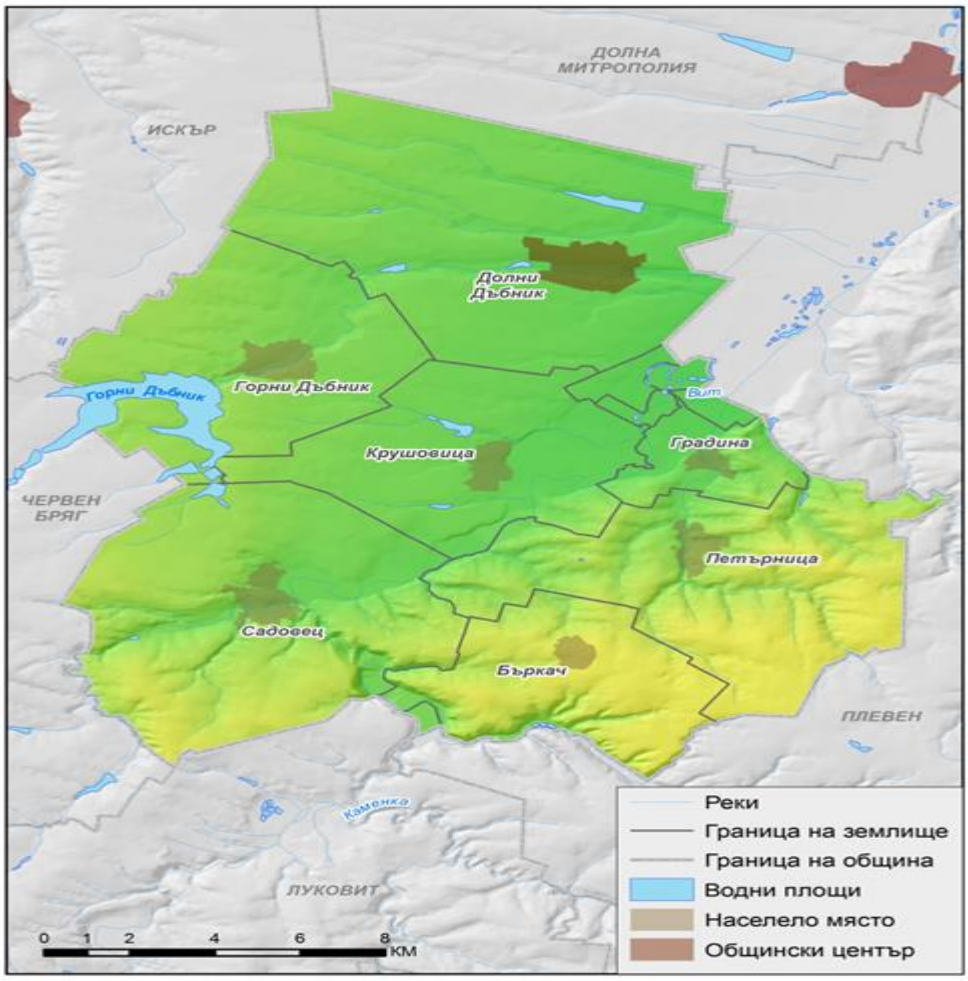

1.2. Административно –териториална характеристика на района

Община Долни Дъбник възлиза в състава на Област Плевен и има водеща роля в развитието й.

Населението на Община Долни Дъбник по постоянен адрес към 15.06.2021 год. по данни на ГРАО възлиза на 14 581 човека.

Общината включва общинския център гр. Долни Дъбник и шест кметства – Садовец, Горни Дъбник, Крушовица, Градина, Петърница и Бъркач.

1.3. Релеф, поземлени и горски ресурси

Община Долни Дъбник е разположена в южния край на централната част на Дунавската хълмиста равнина на границата с Предбалкана, която условно преминава северно от селата Садовец и Бъркач. Преобладаващият релеф е низинен и равнинно-хълмист. Разположението на морфоструктурните единици определя различия от север на юг по територията. Площта е прорязана от много дерета, реки и оврази, по-характерно за южния край на територията на общината. Долината на река Вит и нейните

притоци определят асиметричен напречен профил и добре развити речни тераси. Вододелните пространства между тях са изградени от льосови отложения, делувиални и старокватернерни глини.

Основата на плочата на територията на общината е изградена от скали с докамбрийска и палеозойска възраст, като върху тях хоризонтално са разположени мезозойски и неозойски седименти (варовици, мергели, глини).

Надморската височина варира от около 75 м (терасата на р. Вит при с. Градина) до 306 м (Бъркашките височини). Най-ниската точка в общината се намира югоизточно от град Долни Дъбник, в коритото на река Вит – 75 м, докато най-високата част е югоизточно от село Бъркач – 306,4 м.

Селскостопанският фонд на община Долни Дъбник е 257 319 дка, от който 83,1% са обработваемата земя или 213 869 дка. А 81% или 208512 дка са частна собственост, от които 187 871 дка са ниви, трайните насаждения са 8 409 дка и естествени ливади обхващащи 5 994 дка[1].

Таблица 1. Баланс на територията на Република България по вид територия, за Северозападен район, за област Плевен и за община Долни Дъбник (дка)

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Общо	Територия по вид					
		земеделска	горска	населени места и други урбанизирани територии	водни течения и водни площи	за добив на полезни изкопаеми	за транспорт и инфраструктура
България	**110371784**	**64234755**	**38283727**	**4952789**	**1975610**	**259054**	**665849**
Северна и Югоизточна България	**68024897**	**44782410**	**18122017**	**3234786**	**1269667**	**198022**	**417995**
Северозападен	**19047219**	**13427465**	**4233171**	**854594**	**425474**	**8512**	**98003**
Плевен	**4645297**	**3914170**	**324881**	**221213**	**156841**	**1511**	**26680**
Долни Дъбник	**307248**	**260694**	**16668**	**12148**	**14692**	**345**	**2701**

Източник: НСИ, Районите, областите и общините в република България 2018- София 2020

От данните в таблицата се вижда, че земеделската земя е почти 85% от територията на общината, където най-отглежданите култури са зърнено-хлебни, зърнено-фуражни, фуражни, технически.

Горските територии обхващат едва 22 658 дка от територията на община Долни Дъбник, което се равнява на 7,36% от общата площ на общината, като горският фонд е съсредоточен основно в южната

[1] Общ устройствен план на община Долни Дъбник, достъпен на https://www.dolni-dabnik.com/documents/2019/Dokumenti/OUPDOLNIDABNIK.pdf

половина на общината[2]. Най-компактни са горите в землището на с. Петърница, с обхват от 1 335 дка. В следващата таблица е показно разпределението на горския фонд по населени места в община Долни Дъбник като за всички общински гори са съставени актове за общинска собственост, а през 2016 г. е утвърден Горско стопански план (ГСП) за общинските гори, който е съгласуван с РИОСВ-гр. Плевен и утвърден от директора на Регионалната дирекция по горите-гр. Ловеч.

Таблица 2. Разпределението на горския фонд по населени места в община Долни Дъбник.

№ по ред	Населени места	Гори		Общо
		в горски фонд	в земеделски земи	
		площ, дка	площ, дка	площ, дка
1.	гр.Долни Дъбник	0	798	798
2.	с.Горни Дъбник	0	219	219
3.	с.Крушовица	50	0	50
4.	с.Садовец	169	532	701
5.	с.Бъркач	0	683	683
6.	с.Петърница	0	2213	2213
7.	с.Градина	0	25	25
	Общо:	219	4470	4689

Източник: Стратегия за управление на общинската собственост на община Долни Дъбник за периода 2020-2023г.

1.4. Почви и полезни изкопаеми

1.4.1. Почви

Почвеното разнообразие в община Долни Дъбник е резултат от географското положение, вида на скалите, от преходния характер на климата, от нееднаквия химизъм на водите и други фактори. Основният почвен тип в общината са черноземните почви. Преобладават типичните, карбонатните и излужените черноземи. В южните части се срещат сиви горски почви, а в речните тераси са разпространени наносни почви /алувиални, алувиално-ливадни/.

Характерните за общината почвени типове се отличават с високо естествено плодородие. Черноземите са най-плодородните почви, които имат мощен хумусен хоризонт /60-80 см/, добре развит преходен, който преминава направо в почвообразуваща скала.

Карбонатните черноземи се с различна мощност и хумусен хоризонт – между 40 и 60см. Количеството на общите карбонати при неерозираните карбонатни черноземи варира от 1 до 3% / на повърхността/, а на дълбочина до 150-200 см те достигат до 30%. Имат средно песъчливо глинест механичен състав, а съдържанието на хумус при тях е около 2-3%. Характеризират се с голяма водопропускливост, което налага често напояване. Карбонатните черноземи са много подходящи за отглеждане на голям брой земеделски култури като: пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица, захарно цвекло, люцерна, лозя /особено за производство на десертно грозде и грозде за приготвяне на висококачествени червени и бели сухи вина/ и пъпеши /при напояване/.

[2] Общ устройствен план на община Долни Дъбник, достъпен на https://www.dolni-dabnik.com/documents/2019/Dokumenti/OUPDOLNIDABNIK.pdf

Типичните черноземи са образувани върху разкъсана льосова основа. Срещат се на места с по-хълмист и по-дълбоко разчленен релеф. Имат мощен хумусен хоризонт – 50-70 см. Имат тежко песъчливо-глинест механичен състав. Имат идентични свойства с карбонатните черноземи и поради тази причина са обединени в една обща агро-производствена група.

Излужените черноземи са образувани върху льосовидна и песъчливо-глинеста основа при дъбови гори и ливадно-степна растителност. Характеризират се с мощен тъмно оцветен хумусен хоризонт /80–100 см/. Съдържанието на хумус е 3–4 %, като намалява в дълбочина. Имат тежък механичен състав и по-висока водозадържаща способност от останалите черноземи. Отличават се с високо естествено плодородие и при правилна обработка при тях се получават най-високите добиви от селскостопански култури.

Алувиално-ливадните почви са образувани върху алувиални наслаги и при постоянно и достатъчно овлажнение и ливадна растителност. Характеризират се с дебел почвен хоризонт и високо съдържание на хумус. Почвеното богатство е изключително важен природен ресурс, подпомагащ развитието на стопанството. Почвите, в съчетание с климатичните и хидрографските условия създават предпоставки за интензивно развитие на селскостопанската дейност и отглеждането на зърненохлебни и зърненофуражни култури, трайни насаждения - лозя и овощни насаждения, технически култури, зеленчуци, дини и пъпеши.

1.4.2. Полезни изкопаеми

В община Долни Дъбник има находища на нерудни полезни изкопаеми, като са открити и доказани залежи на газ и нефт край град Долни Дъбник и село Горни Дъбник.

Нерудни полезни изкопаеми:

На територията на община Долни Дъбник е регистрирано и находище за добив на строителни материали[3]:

- Находище за трошен камък и настилка до с. Бъркач със запаси от варовици, възлизащи на 2 106 хил. куб. м. в категория С1 и 743 хил. куб. м. от категория В.

1.5. Климат

Територията на община Долни Дъбник се отнася към умерено-континенталната климатична област на страната. Климатът се формира под влиянието на океански въздушни маси от умерените ширини, нахлуващи от северозапад и по-рядко на континентални въздушни маси от умерените ширини, нахлуващи от североизток. За студеното полугодие в редица места се наблюдават температурни инверсии. Климатичните условия в общината зависят от редица фактори: конфигурацията на релефа, географското положение, слънчевата радиация и атмосферната циркулация. Влияние върху климатичната обстановка в общината оказва и Стара планина, която се явява важна климатична

[3] https://data.egov.bg/data/resourceView/52a85f74-0c67-47c5-8726-b398f90df621

преграда, а равнинният характер на релефа в северните части допринася за нахлуването на студени въздушни маси през зимните месеци. Поради тази причина континенталният характер на климата е добре изразен с ясно подчертана студена зима, топла пролет и горещо лято.

Средна температура на въздуха през юли е 24ºC, а средната януарска температура -1ºC. Средногодишната температурна амплитуда има стойности около 25ºC – 26ºC.

През януари месец преобладава броят на дните с температури малко над 0º, докато най-голям брой дни с максимални температури над 35º се отчитат през август месец.

Годишната сума на валежите в района е от порядъка на 500 мм., като максимумът е през лятото, а минимумът е през зимата. През пролетта валежите достигат до 180-200 мм., а най-малки са през зимата 100 мм. Снежната покривка се задържа не повече от 30-40 дни.

Фигура 2. Средни температури и валежи в община Долни Дъбник

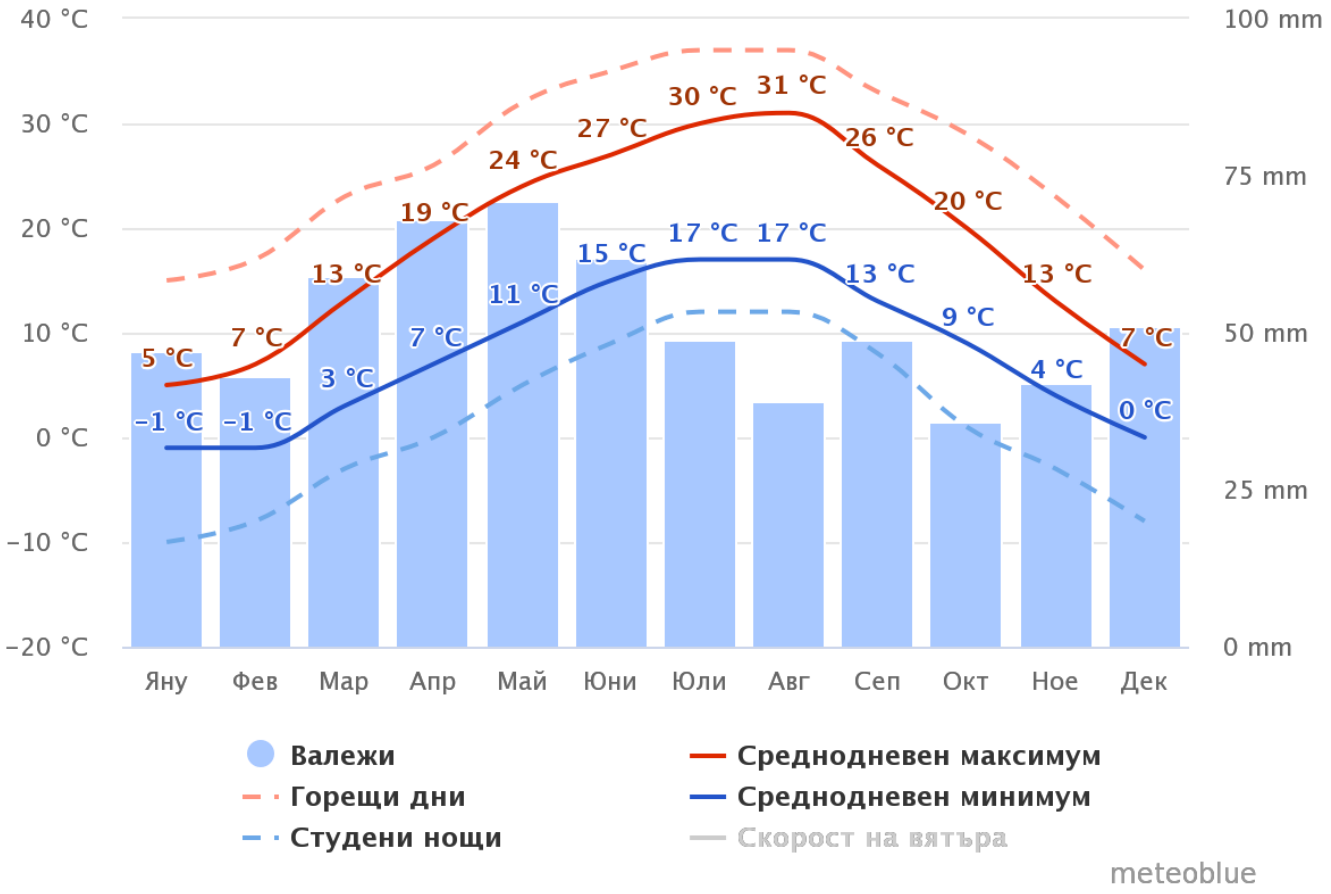

Източник: https://www.meteoblue.com/

Преобладаващите ветрове в община Долни Дъбник са западни, северозападни (през пролетта и есента) и северните и североизточните ветрове (през лятото и зимата). Честотата на ветровете е около 30-40%. В тази част от страната средната годишна скорост на ветровете не превишава 2m/s.

1.6. Води и хидрографска мрежа

Основните фактори, които оказват влияние върху хидроложките особености на територията на община Долни Дъбник са количеството и разпределението на валежите, равнинно-хълмистият характер на релефа, филтрацията и изпарението, характерът на релефа.

Хидрографската мрежа в община Долни Дъбник се отнася към Дунавския водосборен басейн на Черноморската отточна област. Повърхностните води на територията на общината са следните: река Вит, която е десен приток на река Дунав, както и по-малките реки Садовска, Беглежка, Петърнишка и Дъбнишка бари.

Река Вит има смесено подхранване - дъждовно, снежно и от карстови подземни води. Максимумът на оттока е април-юни, а минимумът е август-ноември. Снежното подхранване нараства от север на юг – от Дунавската равнина към Стара планина.

Находище на термални води има край град Долни Дъбник. Те са разположени на дълбочина над 1000 м. Находища на минерални води са разкрити в района на град Долни Дъбник, с дълбочина 200-300 м. От подземните води в района са артезиански и те са широко разпространени. В община Долни Дъбник се намира и най-големият карстов извор в региона - "Езерото", при с. Крушовица с дебит 78-118 л/с, от който се подава вода за гр. Плевен.

На територията на община Долни Дъбник се намира най-големият язовир в област Плевен – яз. Горни Дъбник, който е включен под номер 12 в списъка на комплексните и значими язовири по Приложение 1 към Закона за водите.

2. Социално-икономически фактори

2.1. Демографска характеристика

Демографската ситуация в България се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението, ниски нива на раждаемост и високи нива на обща смъртност. Като резултат, страната изпадна в дълбока демографска криза. Тя се отличава със силно диференциран характер в отделните части на страната, въпреки открояващите се много общи черти. Наблюдава се задълбочаване на дисбаланса в териториалното разпределение на населението, като единствено големите градове се характеризират с относителна демографска стабилност, на фона на влошаващата се демографска ситуация в страната.

Една от основните цели на настоящия анализ е даде обективна картина за съвременното демографско състояние на община Долни Дъбник и да очертае демографските предизвикателства, пред които е изправена.

Основният демографски показател, характеризиращ населението е неговия брой. Той е резултативна величина от съвкупното влияние на естественото и механичното движение. Броят на населението на дадено селище се формира от три негови компонента: естествен прираст, механичен прираст и административни промени в неговия обхват.

Оценката на съвременното състояние и тенденции в измененията на демографските процеси и явления обуславят сегашното и бъдещото развитие на човешките ресурси в града както в количествено, така и в качествено отношение, което прави демографския анализ изключително важен.

Динамиката в броя на населението е проследена според преброяванията на населението (от 2011 г.) и според текущата демографска статистика.

Данните от текущата демографска статистика показват, че в община Долни Дъбник към 2019 г. населението наброява 10 529 д. (по данни от НСИ), което съставлява 4,5% от населението на област Плевен, което по данни на НСИ към 2019 г. е 236 305 д. Общината се нарежда на седмо място сред общините в областта по численост на населението след Плевен, Червен бряг, Кнежа, Левски, Белене и Долна Митрополия. Населението на общината съставлява 0,2% от населението на страната и 1,4% от населението на Северозападен район.

Фигура 3. Население на община Долни Дъбник в периода 2011-2019 г.

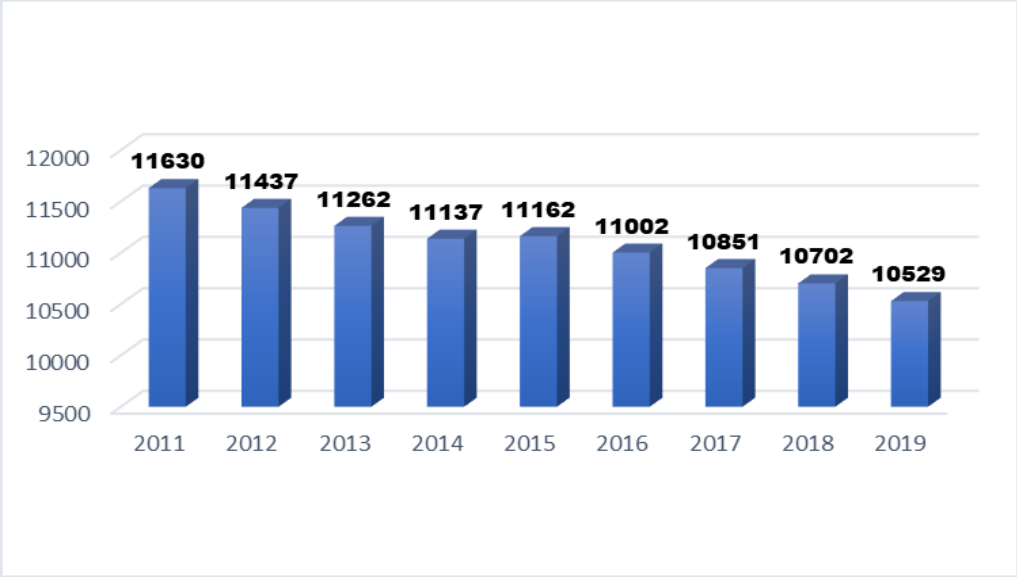

Източник: НСИ, https://www.nsi.bg/bg

През разглеждания период (2011 г. и 2019 г.) населението в община Долни Дъбник е намаляло от 11 639 д. на 10 529 д. или с 1 110 д., което представлява 9,5%.

През последните 9 години се наблюдава тенденция за намаляване на броя на населението в община Долни Дъбник, като тази тенденция е характерна за страната, Северозападен район и област Плевен.

Таблица 3. Динамика в броя на населението по териториални единици

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
България	7327224	7284552	7245677	7202198	7153784	7101859	7050034	7000039	6951482
СЗР	836601	823469	810401	797142	783909	769623	755956	742304	728157
Обл. Плев	266865	262969	259363	255749	251986	248138	244209	240380	236305
Общ. Д. Дъбник	11630	11437	11262	11137	11162	11002	10851	10702	10529

Източник: НСИ, https://www.nsi.bg/bg

Негативните изменения в броя на населението през последните девет години са един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото демографско и социално-икономическо развитие на общината. То води до промени, свързани със съкращаване на работната сила, възпроизводствения потенциал в общината, обезлюдяване на малките населени места и миграционни потоци на млади хора в активна, репродуктивна възраст извън границите на Долни Дъбник.

В демографското развитие на община Долни Дъбник се наблюдават три основни етапа:

- нарастване на населението по естествен път (1934–1956г.);
- нарастване на населението по естествен и механичен път (1956–1985 г.);
- намаление на населението за периода 1989–2011 г. Тенденцията за намаляване на населението на община Долни Дъбник е в сила и към 2019 г.

Община Долни Дъбник се състои от 7 населени места - 1 град и 6 села. Най-голяма концентрация на населението в община Долни Дъбник има в общинския център град Долни Дъбник с население от 3 759 жители (2019 г.), а втори по брой на населението е село Садовец с население от 1 612 д. към 2019 г. На последните места по брой на населението се нареждат селата Бъркач и Градина.

Гъстотата на населението в общината е 34,2 д/км². (2019 г.), което е под средната стойност за страната – 63,4 д./км², както и за Северозападен район – 40,4 д./км² и за тази от област Плевен – 52 д./км².

За периода 2011-2019 година движението на населението в община Долни Дъбник показва една трайна тенденция за намаление - характерна и за градското, и за селското население.

Таблица 4. Брой на населението на община Долни Дъбник по населени места 2011-2019 г. (към 31.12. на съответната година - брой)

Населени мес	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Общ. Долни Дъбник	11630	11437	11262	11137	11162	11002	10851	10702	10529
с. Бъркач	803	791	769	748	773	760	797	780	781
с. Горни Дъбник	1414	1382	1367	1359	1358	1336	1303	1279	1258

Населени мес	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
с. Градина	484	475	467	465	457	448	453	442	451
гр. Долни Дъбни	4161	4115	4070	3996	3987	3927	3879	3820	3759
с. Крушовица	1439	1420	1385	1379	1381	1353	1307	1295	1251
с. Петърница	1532	1505	1496	1494	1496	1476	1462	1446	1417
с. Садовец	1797	1749	1708	1696	1710	1702	1650	1640	1612

Източник: НСИ, https://www.nsi.bg/bg

Както се вижда от фигурата, населението в града и в селата на общината намалява за периода 2011-2019 г. В селата населението е намаляло с 9,4% от 2011 г. насам, а в град Долни Дъбник – с 9,7%.

Относителният дял на градското население е 35,7% при 73% за страната, а делът на селското население е 64,3%.

По данни на НСИ за 2019 г. в общината има четири села с население над 1 000 души – Горни Дъбник, Крушовица, Садовец и Петърница. Селата с население между 500 и 1 000 жители е само едно - Бъркач (781 д.). С население под 500 души е село Градина (451 д.).

Демографската ситуация на община Долни Дъбник се определя от много фактори, обусловени от историческо развитие, социално-икономическо развитие, както и възрастова, полова, образователна, етническа структури на населението, раждаемост, смъртност, брачност, разводимост и миграции.

Процесът на обезлюдяване в общината е проблем, тъй като създава затруднения, свързани с функционирането на важни обекти на здравната и образователната инфраструктура – детски заведения, училища, здравни заведения за болнична и доболнична помощ. В тази връзка в малките населени места се наблюдава ниско качество на здравеопазване и образование, а обектите на здравната и социална инфраструктура са съсредоточени предимно в общинския център.

Всички тези процеси са свързани с влошаване качеството на живот в община Долни Дъбник, което води до засилване на миграционните процеси предимно на млади хора в активна и репродуктивна възраст към други градове на страната или в чужбина, липса на работни места, липса на обекти на социална, здравна и образователна инфраструктура.

2.2. Икономически показатели

Приносът на община Долни Дъбник към икономиката е основно в сферата на селското стопанство, който се определя като структуроопределящ отрасъл. Преработващата промишленост също е тясно обвързана с произведената земеделска продукция. Огромно значение за икономиката на общината оказва близостта до областния център и нейното благоприятно транспортно-географско положение.

Селскостопанският фонд на община Долни Дъбник е 257 319 дка, от който 83,1% са обработваемата земя или 213 869 дка. А 81% или 208512 дка са частна собственост, от които 187 871 дка са ниви, трайните насаждения са 8 409 дка и естествени ливади обхващащи 5 994 дка[4].

Умереноконтиненталният климат в района и хидрографската мрежа благоприятстват отглеждането на зърнени и технически култури /слънчоглед/, зеленчуци, овощия, лозя /особено за производство на десертно грозде и грозде за приготвяне на висококачествени червени и бели сухи вина/ и други селскостопански култури.

Растениевъдството е по-силно развитият подотрасъл, като е специализирано основно в отглеждането на зърнено-хлебни и зърнено-фуражни култури като основно се отглеждат пшеница, царевица, слънчоглед.

Трайни насаждения лозя (лозята са винени сортове – „Каберне“, „Ркацители“, „Мерло“, „Мавруд“ и др.) и овощни насаждения, като големи лозови масиви са създадени в селата Петърница, Бъркач, Садовец и с. Горни Дъбник. В гр. Долни Дъбник, с. Горни Дъбник и с. Крушовица се отглеждат плодове и зеленчуци.

Животновъдството е с ниска степен на механизация и се развива предимно като дребно и частно фамилно животновъдство, за което свидетелстват данните от следващата таблица представящи видовете отглеждани животни и техния брой в периода от 2015г. до 2019г. В гр. Долни Дъбник е ситуирана люпилня за люпене на еднодневни пилета – бройлери и общополезни породи и овцеферма за отглеждане на френски порода овце, а в землището на с. Горни Дъбник е разположена ферма за отглеждане на охлюви.

Промишленост

Икономиката на община Долни Дъбник се развива на база продукцията от селското стопанство. Промишлеността е един от основните отрасли за икономиката. Водеща в икономическата структура на общината е преработващата промишленост, произвежда се олио, вино, оцет, сушене на плодове, зеленчуци и тютюн, ХВП - преработването на животинска продукция /млечни продукти/. Колебливите тенденции в развитието на преработващата промишленост говорят за задълбочаващи се проблеми, свързани с ниската конкурентоспособност и липсата на предприемачество. Социалното изражение на тези проблеми е свързано с липсата на работни места и увеличаване на безработицата. От пространствена гледна точка, намалява търсенето на терени за развитие на промишлени производства.

Основните показатели на нефинансовите предприятия в периода 2014-2019 г., от където се вижда, че с 11 предприятия е намалял общия им брой в рамките на една година и за 2019 г. вече имаме 279 предприятия, независимо от това се вижда увеличаване на броя на заетите лица със 7

души и броя на наетите лица със 17 души. Като микро предприятията в общината са 250 със заети до 9 души и 27 малки предприятия с до 49 души заети лица.

Таблица 5. Основни показатели на нефинансовите предприятия в община Долни Дъбник в периода 2014-2019г.

Година	Предприятия	Заети лица (брой)	Наети лица (брой)
2014	**251**	**1 511**	**1 329**
2015	**270**	**1 561**	**1 323**
2016	**279**	**1 488**	**1 228**
2017	**289**	**1 427**	**1 185**
2018	**290**	**1 414**	**1 170**
2019	**279**	**1 421**	**1 187**

Таблица 6. Разпределение на предприятията в община Долни Дъбник според заетите лица в периода 2014-2019г.

Групи предприятия според заетите в тях лица	2014г. (брой предприятия)	2015г. (брой предприятия)	2016г. (брой предприятия)	2017г. (брой предприятия)	2018г. (брой предприятия)	2019г. (брой предприятия)
ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК	**251**	**270**	**279**	**289**	**290**	**279**
Микро до 9 заети	227	242	252	261	265	250
Малки от 10 до 49	22	26	25	26	23	27
Средни от 50 до 249	..	..	..	..	..	..
Големи над 250	..	..	..	..	..	..

3. Анализ по компоненти на околната среда

3.1. Въздух.

Долни Дъбник е част от Северен/Дунавски район за оценка и управление на КАВ (РОУКАВ), за който в рамките на Област Плевен нормите за КАВ (пределно допустимите концентрации) или горните оценъчни прагове (представляващи процент от съответната норма) са превишени единствено на територията на гр. Плевен и гр. Никопол по един основен показател за КАВ – фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$).

В община Долни Дъбник няма разположени постоянни пунктове за отчитане на качеството на атмосферния въздух. Общината попада в РОУКАВ (райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух) по смисъла на чл.30, ал.1, т.4 на *Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.45/1999г.)*, но няма задължението да изготвя програма.

Като част от националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ), на територията контролирана от РИОСВ – Плевен, са разположени 3 броя стационарни автоматични измервателни станции – в гр. Плевен, в гр. Ловеч и в гр. Никопол. Най – близката до община Долни Дъбник станция – тази в град Плевен измерва: фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$), серен диоксид (SO_2), азотни оксиди (NO, NO_2) , въглероден оксид (CO), бензен (бензол) (C_6H_6), полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).

Таблица 7. Обобщени данни за резултати от автоматичен мониторинг на атмосферен въздух в АИС – Плевен за периода 2017 – 2020 г.

АИС Плевен			Средно часови стойности						Средно дневни стойности				Средно год. стойности	
Показа-тел	Единица	Година	Брой СЧ	% СЧ	Макс. СЧ	СЧН	Брой прев.	% Прев.	Макс. СД	СДН	Брой Прев.	% прев.	СГ	СГН
PM_{10}	µg/m^3	2017	8370	95,55	617,96	-	-	-	271,20	50	85	23,3	43,53	40
NO_2	µg/m^3	2017	8320	94,98	210,35	200	3	0,03	115,54	-	-	-	25,02	40
NO	µg/m^3	2017	8352	95,34	579,05	-	-	-	223,56	-	-	-	13,38	-
SO_2	µg/m^3	2017	8373	95,58	31,87	350	0	0	15,33	125	0	0	4,34	-
CO	µg/m^3	2017	8735	99,71	8,34	-	-	-	3,88	10*	-	-	1,02	-
Benzol	µg/m^3	2017	8602	98,20	26,10	-	-	-	9,14	-	-	-	0,49	5
Toluene	µg/m^3	2017	8671	98,98	33,69	500	0	0	10,69	250	0	0	0,73	-
p-xylene	µg/m^3	2017	8671	98,98	28,77	200	0	0	8,78	100	0	0	0,62	-
PAH	µg/m^3	2017	120 (СД)	-	-	-	-	-	16,1	-	-	-	1,82	1**
PM_{10}	µg/m^3	2018	7584	86,58	489,01	0	0	0	147,34	50	87	23,84	42,79	40
NO_2	µg/m^3	2018	8732	99,68	190,96	200	0	0	66,59	0	0	0,00	23,02	40
NO	µg/m^3	2018	8732	99,68	341,75	0	0	0	97,21	0	0	0,00	10,22	-

SO_2	µg/m^3	2018	8304	94,79	128,90	350	0	0	27,87	125	0	0,00	4,91	-
CO	µg/m^3	2018	8449	96,45	7,54	0	0	0	4,16	10*	-	-	2,12	-
Benzol	µg/m^3	2018	8075	92,18	2,25	0	0	0	0,84	0	0	0,00	0,08	5
Toluene	µg/m^3	2018	8075	92,18	4,94	500	0	0	1,35	250	0	0,00	0,17	-
p-xylene	µg/m^3	2018	8075	92,18	21,65	200	0	0	2,22	100	0	0,00	0,14	-
PAH	µg/m^3	2018	120 (СД)	-	-	-	-	-	9,47	-	-	-	1,11	1**
PM_{10}	µg/m^3	2019	8185	93,4	448,43	-	-	-	139,06	50	60	16,4	36,52	40
SO_2	µg/m^3	2019	8238	94,0	37,24	350	0	0	11,61	125	0	0,0	6,20	-
NO_2	µg/m^3	2019	8604	98,2	148,79	200	0	0	65,95	-	-	-	16,48	40
NO	µg/m^3	2019	8604	98,2	445,51	-	-	-	142,60	-	-	-	12,42	-
CO	µg/m^3	2019	8604	98,2	7,64	-	-	-	4,12	10*	-	-	1,38	-
Benzol	µg/m^3	2019	7840	89,5	17,24	-	-	-	5,31	-	-	-	0,32	5
Toluene	µg/m^3	2019	7840	89,5	30,79	500	0	0	10,59	250	0	0,0	0,75	-
p-xylene	µg/m^3	2019	7840	89,5	38,11	200	0	0	5,65	100	0	0,0	0,58	-
PAH	µg/m^3	2019	120 (СД)	100,0	-	-	-	-	4,64	-	-	-	0,61	1**
PM_{10}	µg/m^3	2020	8395	95,83	462,14	-	-	-	183,81	50	45	12,33	33,73	40
SO_2	µg/m^3	2020	8169	93,25	130,61	350	0	0	87,01	125	0	0,00	9,59	-
NO_2	µg/m^3	2020	8394	95,82	113,61	200	0	0	52,70	-	-	-	18,37	40
NO	µg/m^3	2020	8394	95,82	282,11	-	-	-	108,27	-	-	-	10,82	-

CO	µg/m^3	2020	8176	93,33	4.85	-	-	-	2,63	10*	-	-	1,50	-
Benzol	µg/m^3	2020	8000	91,32	8,30	-	-	-	5,83	-	-	-	0,44	5
Toluene	µg/m^3	2020	8001	91,34	31,78	500	0	0	9,33	250	0	0,00	0,69	-
p-xylene	µg/m^3	2020	8001	91,34	8,52	200	0	0	3,40	100	0	0,00	0,45	-
PAH	µg/m^3	2020	120 (СД)	100,0	-	-	-	-	10,60	-	-	-	1,15	1**

СЧ – Средно часова стойност

СД – Средно дневна стойност

СГ – Средно годишна стойност

СЧН – средночасова норма за опазване на човешкото здраве;

СДН – средноденоношна норма за опазване на човешкото здраве;

СГН – средногодишна норма за опазване на човешкото здраве;

*КЦН – краткосрочна целева норма за опазване на човешкото здраве за СО.

За максималната осемчасова средна стойност на концентрацията в рамките на едно денонощие

** - средногодишна целева норма (СГН 1 ng/m3) за съдържание на полиароматни въглеводороди – PAH, безо(а)пирен във фракция на PM10.

През 2020 г. в гр. Долни Дъбник са извършени планови индикативни измервания с мобилна автоматична станция на Регионална лаборатория – Плевен към Изпълнителна агенция по околна среда, на основните показатели за КАВ по смисъла на чл. 4, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, озон, фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$).

Измерванията са проведени на случаен принцип в продължение на 54 пълни календарни денонощия (от 0ч. до 24ч.), разпределени съгласно изискванията на Приложение № 8, т. I. 1 към Наредба № 12/15.07.2010 г.

Анализът от резултатите позволява следните заключения:

- За основните газообразни показатели за КАВ: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, озон – не са регистриране превишения на приложимите норми за КАВ;
- За основен показател фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$) – не са регистрирани превишения на средноденонощната норма (СДН 50 µg/m^3);
- В годишен аспект, за показател $ФПЧ_{10}$ е спазено нормативното изискване броят измервания, при които не е превишена СДН, да е не по-малко от 90,40%.

Таблица 8. Обобщени данни за резултати от мониторинг с мобилна автоматична станция (МАС) в гр. Долни Дъбник за 2020 г.

Пункт: гр. Долни Дъбник ул. „ Ген. Вл. Стойчев“ № 1				Средни часови стойности					Средни денонощни стойности					Средна стойнос за периода	
Показател	Озна-чение	Единица	Година	Брой СЧ	Макс. СЧ	СЧН	Брой Прев.	% Прев.	Брой СД	Макс. СД	СДН	Брой прев.	% прев	Средно За периода	СГН
ФПЧ10	PM_{10}	µg/m^3	2020	1366	107	-	-	-	54	32	50	0	0	12,3	40
Серен диоксид	SO_2	µg/m^3	2020	1366	19	350	0	0	54	18	125	0	0	-	-
Въглероден оксид	CO	µg/m^3	2020	1366	1,4	-	-	-	54	0,9	10*	0	0	-	-
Азотен оксид	NO	µg/m^3	2020	1366	16	-	-	-	54	3	-	-	-	-	-
Азотен диоксид	NO_2	µg/m^3	2020	1366	34	200	0	0	54	11	-	-	-	5,6	40
Озон	O_3	µg/m^3	2020	1366	104	180	0	0	54	73	120*	0	0	-	-

Означения : Виж таблица 7.

Таблица 9. Справка – изчисление за резултатите от индикативен мониторинг на ФПЧ10 в гр. Долни Дъбник за 2020 г.

Дата	**Средноденонощни Нива, µg/m^3**		**Дата**	**Сортирани нива, µg/m^3**	**Ранг (№)**	**Превишение, в пъти СДН**
26.03.2020	9,0		01.04.2020	5,0	1	-
27.03.2020	20,0		10.01.2021	5,0	2	-
28.03.2020	18,0		11.01.2021	5,0	3	-
29.03.2020	14,0		02.04.2020	6,0	4	-
30.03.2020	17,0		16.08.2020	6,0	5	-
31.03.2020	9,0		17.08.2020	6,0	6	-
01.04.2020	5,0		19.08.2020	6,0	7	-
02.04.2020	6,0		20.08.2020	6,0	8	
03.04.2020	9,0		08.01.2021	6,0	9	
04.04.2020	16,0		14.08.2020	7,0	10	
05.04.2020	16,0		04.01.2021	7,0	11	
06.04.2020	14,0		15.08.2020	8,0	12	

07.04.2020	12,0		12.12.2020	8,0	13	
08.04.2020	14,0		09.01.2021	8,0	14	
08.08.2020	10,0		26.03.2020	9,0	15	
09.08.2020	9,0		31.03.2020	9,0	16	
10.08.2020	9,0		03.04.2020	9,0	17	
11.08.2020	12,0		09.08.2020	9,0	18	
12.08.2020	14,0		10.08.2020	9,0	19	
13.08.2020	9,0		13.08.2020	9,0	20	
14.08.2020	7,0		18.08.2020	9,0	21	
15.08.2020	8,0		13.12.2020	9,0	22	
16.08.2020	6,0		08.08.2020	10,0	23	
17.08.2020	6,0		10.12.2020	10,0	24	
18.08.2020	9,0		12.01.2021	10,0	25	
19.08.2020	6,0		07.01.2021	11,0	26	
20.08.2020	6,0		07.04.2020	12,0	27	
09.12.2020	19,0	1	11.08.2020	12,0	28	
10.12.2020	10,0		17.12.2020	12,0	29	
11.12.2020	17,0		03.01.2021	12,0	30	
12.12.2020	8,0		15.12.2020	13,0	31	
13.12.2020	9,0		05.01.2021	13,0	32	
14.12.2020	14,0		05.01.2021	13,0	33	
15.12.2020	13,0		29.03.2020	14,0	34	
16.12.2020	15,0		06.04.2020	14,0	35	
17.12.2020	12,0		08.04.2020	14,0	36	
18.12.2020	20,0		12.08.2020	14,0	37	
19.12.2020	29,0		14.12.2020	14,0	38	
20.12.2020	32,0		16.12.2020	15,0	39	
31.12.2020	23,0		06.01.2021	15,0	40	
01.01.2021	18,0		06.01.2021	15,0	41	
02.01.2021	16,0		04.04.2020	16,0	42	
03.01.2021	12,0		05.04.2020	16,0	43	
04.01.2021	7,0		02.01.2021	16,0	44	

05.01.2021	13,0		30.03.2020	17,0	45	
06.01.2021	15,0		11.12.2020	17,0	46	
05.01.2021	13,0		28.03.2020	18,0	47	
06.01.2021	15,0		01.01.2021	18,0	48	
07.01.2021	11,0		09.12.2020	19,0	49	
08.01.2021	6,0		27.03.2020	20,0	50	
09.01.2021	8,0		18.12.2020	20,0	51	
10.01.2021	5,0		31.12.2020	23,0	52	
11.01.2021	5,0		19.12.2020	29,0	53	
12.01.2021	10,0		20.12.2020	32,0	54	
Средна стойност:	**12,3**			**Брой превишения на СДН:**		**0**

p=			Зададеният персентил по Прил.8, част I, (1) от Нар. №12/2010 г.
n=	54		Брой извършени наблюдения
R=(p/100)*(n+1)=	49,72		Ранг на зададения персентил
IR=	50		Цялата част на R
FR=	0,624		Дробната част на R
x(p)=(x(IR+1)-x(IR))*FR+x(IR)			Стойността на наблюдението, при зададения персентил
x(p)=(36,3-36,1)*0,816+36,1= 0,2+36,1=36,3			36,3<50 СДН не е превишена за 2020 г.

РИОСВ – Плевен контролира 9 бр. обекти на територията на Община Долни Дъбник с източници на емисии в атмосферния въздух, от които:

• 3 бр. обекти с горивни и/или технологични източници на емисии, които подлежат на измерване (емисионен мониторинг) не по-малко от един път за две календарни години.

• 6 бр. бензиностанции – неорганизирани източници на емисии на летливи органични съединения, подлежащи на контрол за спазване изискванията на Наредба №16/12.08.1999 год. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

За бензиностанциите на територията на Община Долни Дъбник, за периода 2017 – 2020 год. не са констатирани нарушения на изискванията на Наредба №16/12.08.1999 год. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Списък на контролираните обекти – източници на емисии на територията на Община Долни Дъбник, показатели за мониторинг и измерени нива на емисии, за периода 2017 – 2020 год.

Предприятие / дейност	Източник на емисии	Контролирани показатели и норми mg/norm.m^3	Година на измерване	Установени превишения/ несъответствия
Новако строй ЕООД (бивше „ПСТ Плевен" ЕООД) , асфалтобаза в с. Градина	Асфалто-смесител – 1 бр.	Прах, CO2, NOx, CO, ЛОС	2018	Не
„Златен лъч" ООД, маслодобивно предприятие в гр. Долни Дъбник	Парен котел – 1 бр.	Прах, SO2, NOx, CO	2019	Не
ЕТ „Новема – Цанко Цанев" – печатница в гр. Долни Дъбник	Инсталации за флексопечат и каширане – общо 5 бр. източници	Летливи органични съединения (ЛОС)	2020	Не

До края на 2020 год. на територията на гр. Долни Дъбник са построени газопроводи от газоразпределителната мрежа с обща дължина 31 305 м. Към газоразпределителната мрежа на гр. Долни Дъбник до края на 2020 год. са присъединени общо 400 консуматора – 13 промишлени, 23 обществено-административни и търговски и 364 битови.

ИЗВОДИ:

В община Долни Дъбник качеството на атмосферния въздух е добро, промишлените предприятия и строителните дейности са ограничени, а замърсяването от транспорта е незначително, което води до запазване на качеството на въздуха.

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух са битовите отоплителни източници и транспортния сектор. С реализирането на газификацията на гр. Долни Дъбник се постига намаляване на общата емисия на замърсителите на въздуха в града. Замяната на топлоносителя промишлен газьол и въглища с природен газ допринася за намаляване на емисиите на серен диоксид, а тези на въглероден оксид и въглероден диоксид значително намаляват.

Желателно е да се търсят и използват нови енергийни източници, което би допринесло за ограничаване на емисиите, свързани с използването на течни и твърди горива, които се характеризират с високо съдържание на сяра.

За намаляване на количеството енергия за отопление е необходимо да се стимулират технологии, намаляващи топлинните загуби, изпълнението на саниращи мероприятия - топлоизолации и подмяна на дограми с нисък коефициент на топлопроводимост и използването на алтернативни източници на енергия - напр. слънчева енергия.

3.2. Води.

Водните тела на територията на община Долни Дъбник (повърхностни и подземни) се управляват от Басейнова дирекция – Дунавски район, гр. Плевен.

Хидроложката мрежа на община Долни Дъбник включва реките Вит, Садовска, Беглежка, Петърнишка бара, Дъбнишка бара, както и язовирите „Горни Дъбник“, „Крушовица“, яз. Долни Дъбник - 1 в първи стопански двор, яз. Долни Дъбник - 2 в местност „Пелков Геран“, яз. Долни Дъбник - 3 в местност Брестака, яз. Къбел в с. Петърница, яз. Крушовица - 2. Яз. Долни Дъбник 3 и яз. Крушовица 2 са изведени от експлоатация, а за язовирът в с. Петърница е подадено заявление за извеждане от експлоатация към ДАМТН (Държавна агенция за метрологичен и технически надзор).

Хидроложката характеристика на водоизточниците в общината е благоприятна за поддържане на стабилен качествен състав на водите. Няма големи сезонни колебания. Подземните и повърхностните води са достъпни за водоснабдяване и напояване, но режимът им се влияе съществено от климата и валежите, които са основен фактор на подхранване.

Територията на Община Долни Дъбник попада в обхвата на подземни водни тела от:

• СЛОЙ 1 – КВАТЕРНЕР

Подземно водно тяло с име „Порови води в Кватернера – р. Вит” и код BG1G0000QAL018, което според Плана за управление на речните басейни в Дунавски район (ПУРБДР):

- е в добро химично състояние;

- е определено като зона за защита на питейните води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от Закона за водите (ЗВ) с код BG1DGW0000Qa1018, като състоянието на зоната е добро;

Подземно водно тяло с име „Порови води в Кватернера – между реките Искър и Вит” и код BG1G0000QPL024, което според ПУРБДР:

- е в добро химично състояние;

- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BGDGW0000Qp1024, като състоянието на зоната е добро;

• СЛОЙ 3 НЕОГЕН-САРМАТ

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ломско-Плевенската депресия” и код BG1G000N1BP036, което според ПУРБДР:

- е в лошо химично състояние по нитрати;

- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BG1DGW000N1bp036, като състоянието на зоната е лошо;

• СЛОЙ 4 ГОРНА КРЕДА

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ломско-Плевенския басейн” и код BG1G0000K2M047, което според ПУРБДР:

- е в добро химично състояние;

- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BG1DGW0000K2m047, като състоянието на зоната е добро.

• СЛОЙ 5 ТРИАС-ЮРА-КРЕДА

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ловеч-Търновския масив” и код BG1G00000K1040, което според ПУРБДР:

- е в лошо химично състояние по нитрати и манган;

- е определено като зона за защита на питейни води съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от ЗВ с код BG1DGW00000K1040, като състоянието на зоната е лошо.

Оценката на състоянието на подземните водни тела е на база контролен и оперативен мониторинг извършван съгласно Заповед РД 182/26.02.2013 год. на МОСВ, като резултатите са сравняване със стандартите за качество, съгласно Приложение №1 на Наредба №1/10.10.2007 год. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Пунктове за мониторинг

Територията на Община Долни Дъбник попада в обхвата на следните повърхностни водни тела:

- Повърхностно водно тяло с географско описание „ р. Вит от вливане на р. Каменка при Бежаново до вливане на р. Тученица при Опанец, вкл. приток р. Бара след язовир Горни Дъбник“ с код BG1VT307R1007, което се наблюдава с четири пункта за мониторинг:

- пункт с код BG1VT00055MS040 и име – р. Вит при с. Садовец;
- пункт с код BG1VT00631MS1030 и име – р. Вит след с. Ясен;
- пункт с код BG1VT006575MS10 и име – р. Вит след с. Садовец;
- пункт с код BG1VT06321MS090 и име – р. Долнодъбнишка бара, гр. Долни Дъбник – мост.

- Повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1012 с име язовир „Горни Дъбник“ , наблюдавано с пункт за мониторинг с код BG1VT00325MS031 и име яз. „ Горни Дъбник“

При проектиране на мрежата за контролен мониторинг на повърхностни води на територията са избрани представителни мониторингови пунктове за съответните речни басейни и типовете водни тела. На територията на община Долни Дъбник са разположени два мониторингови пункта за контролен мониторинг съгласно „Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води на територията на Дунавски район“. поречието на р. Искър на територията на община Долни Дъбник има 2 контролни пункта за мониторинг на водите:

- BG1VT006575MS100, р. Вит, след с. Садовец;
- BG1VT00325MS031, яз. Г. Дъбник

Водно тяло р. Вит, от вливане на р. Каменка при Бежаново, до вливане на р. Тученица при Опанец, включително приток р. Дъбнишка Бара след язовир Горни Дъбник, има обособени четири пункта за мониторинг. За периода 2017 - 2020 г. е наблюдаван пункта на р. Вит след с. Садовец. От анализа на физикохимичните елементи за качество, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води. Изключение се наблюдава при показател общ азот като през 2020 г. има превишение над нормите на стандартите за качество на околната среда (СКОС) за добро състояние, но в края на същата година този показател вече отговаря на нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.[5]

През периода 2018 – 2019 г. в програмата за контролен и оперативен мониторинг е включен и пункта при р. Вит при с. Ясен с код BG1VT00631MS1030. От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло не отговаря на изискванията за добро състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4* и се оценява в умерено състояние.

Водно тяло, категория езеро BG1VT300L012 от тип L14 с име язовир Горни Дъбник за периода 2017-2020 г., по физикохимични и специфични замърсители водата в язовира отговаря на добро състояние. Оценката за химично състояние е достигащо добро.

Контрол на състоянието на водите на Община Долни Дъбник се извършва и от НИМХ (Национален институт по метеорология и хидрология) – гр. Плевен на тримесечие на пунктовете р. Вит при с. Ясен и кладенец 984 при с. Крушовица. Проектната категория на р. Вит е втора. От дългогодишните наблюдения на НИМХ рядко се наблюдават отклонения от нормалните показатели. Изтичащата от язовир "Горни Дъбник" река Дъбнишка бара е с повишено съдържание на суспендирани вещества в резултат на водна ерозия. Липсата на канализационна система и локални пречиствателни станции в селищата на общината е причина за изтичане на битови и промишлени води към р. Дъбнишка бара или просмукването им в подземните води. Наличието на биогенни елементи и органични вещества в кладенец 984 край с. Крушовица се обясняват с различните източници на замърсяване. Замърсяването с биогенни елементи е следствие от отпадъчните води от животновъдните ферми и стопанства, битово-фекалните води, смивните снежно-дъждовни води от наторяваните площи. За наличието на фосфатите, чиито източник са предимно изкуствените торове, е характерно значително по-бавното им разтваряне, като във времето се явяват с известно закъснение в подземните води. Желязото, разглеждано като биогенен елемент, в повечето случаи има естествен произход.[6]

Подземните водни тела в община Долни Дъбник също подлежат на мониторинг, като територията на общината попада в обхвата на подземни водни тела от:

Таблица 10. Химично състояние на подземните водни тела в община Долни Дъбник към 2019г.

Име на подземно тяло	**Химично състояние**	**Вид зона съгласно чл. 119а ал.1 т.1 от Закона за водите /състояние**
Порови води в Кватернера – р. Вит, код BG1G0000QAL018	Добро	Зона за защита на питейни води / добро

[5] Доклад за състоянието на околната среда, РИОСВ Плевен, 2020 г.

[6] Сайт на община Долни Дъбник

Име на подземно тяло	Химично състояние	Вид зона съгласно чл. 119а ал.1 т.1 от Закона за водите /състояние
Порови води в Кватернера –между реките Искър и Вит, код BG1G0000QPL024	Добро	Зона за защита на питейни води / добро
Карстови води в Ломско – Плевенската депресия, код BG1G000N1BP036	Добро	Зона за защита на питейни води / лошо
Карстови води в Ломско – Плевенския басейн, код BG1G0000K2M047	Добро	Зона за защита на питейни води / добро
Карстови води в Ловеч-Търновския масив, код BG1G00000K1040	Добро	Зона за защита на питейни води / лошо

Водоснабдяването от подземните води е достъпно за всички селища на територията на общината. Изградени са дренажи и шахтови кладенци за кватернерните води. Каптирани са няколко карстови извора и са изградени тръбни кладенци за горнокредните пукнатинно-карстови води. Немалка част от кватернерните води се използват за битови нужди и поливане чрез малки водоизточници в дворовете (тръбни шахтови кладенци).

Община Долни Дъбник има богат запас от собствени водоизточници на питейни води с добри качества на дебит. Водохващането се осъществява през шахтови кладенци, каптажни и дренажни системи. В землището на с. Крушовица се намира и вододайна зона на гр. Плевен.

При разпределението на питейната вода във водопроводната мрежа, се извършва дезинфекционна обработка с хлорни реагенти. По данни на ‚ВиК“ ЕООД – гр. Плевен питейната вода отговаря по качество на изискванията на ***Наредба №9/2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели*** освен на селата Петърница и Градина, които са с трайни отклонения от показател – нитрати. РЗИ – Плевен също извършва мониторинг на качествата на питейната вода, подавана за населението на 14 контролни пункта от водопроводната мрежа на 7 населени места, определени съгласно изискванията на ***Наредба № 9/2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.***

В Община Долни Дъбник няма изградена канализационна мрежа за битови отпадни води и пречиствателни станции. Отвеждането им става в изгребни ями. Това води до сериозна заплаха на водните ресурси в района – повърхностни и подземни води. Без изградена екологична инфраструктура Община Долни Дъбник няма достатъчно устойчиви механизми за опазване на околната среда по отношение на водите.

На територията на Община Долни Дъбник обект, притежаващ разрешително по чл. 46, ал. 1, т. 3 от Закона за водите, за опазване на воден обект за заустване на отпадъчни води, е „Веда“ ООД, гр. Плевен – за Предприятие за производство и бутилиране на оцет и лимонов сок, гр. Долни Дъбник. Обектът има пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и за периода 2017 – 2020 г. от страна на РИОСВ – Плевен не са констатирани нарушения на обекта по Закона за водите.

В община Долни Дъбник няма предприятия-замърсители за водите. Един от основните проблеми, свързан с качеството на водите, е липсата на канализационна мрежа в населените места на общината, където се използват основно септични ями от населението.

За периода 2017 – 2020г. на територията на община Долни Дъбник са подадени 7 689 002 м3 за различни стопански нужди, както се вижда от приложената таблица.

Таблица 11. Подадена вода в община Долни Дъбник от „Напоителни системи“ ЕАД клон Среден Дунав в периода 2017 – 2020 година.

ГОДИНА / ВОДА, М3	2017	2018	2019	2020	ЗА ПЕРИОДА
за напояване	845126	459753	1188780	1614565	4108224
За промишлени нужди	67560	57440	59910	61830	246740
за оводняване ровове ВиК ЕООД Плевен	654726	225336	1292760	1161216	3334038
	1567412	**742529**	**2541450**	**2837611**	**7689002**

Водата за нуждите на ВиК се подава за оводняване на рововете на вододайна зона „Крушовица“, откъдето се извършва питейно-битово водоснабдяване и за други общини.

За промишлени цели се подава вода само от язовир „Горни Дъбник“ – на „Българска петролна рафинерия“ ЕООД и на „Рафинерия Плама“ АД.

Водата за напояване се подава по хидромелиоративните съоръжения на Голяма Витска напоителна система, които са в задоволително състояние. За подобряване на техническото и експлоатационното състояние на напоителната канална мрежа (М 2, М 2-1, Р-1 и М 3) е направена предложение за включването им в „Плана за възстановяване и устойчивост“.

ИЗВОДИ:

Повърхностните и подземни води на територията на община Долни Дъбник като цяло са с добро качество. Проблемите са свързани главно с количеството и пречистването на питейните води, липсата на канализационна мрежа и пречиствателни станции за отпадни води в населените места на общината, където се използват основно септични ями от населението. Водопреносната мрежа също е остаряла, амортизирана и загубите на вода са значителни. За подобряване на качествата на питейната вода е необходимо да бъдат приложени мерки, включващи реконструкция и поддържане на водоснабдителната мрежа, налагане на ограничения на селскостопанските производители за използване на торове и препарати за растителна защита във вододайните зони на водоизточници, с цел намаляване на нитратите във водите, както и провеждане на информационни кампании за състоянието на водните ресурси и методи за пестеливото им използване.

3.3. Земи и почви.

На територията на общината няма големи заблатявания. Локални замочурявания има в негативните форми на релефа на някои места, както и на отделни места в речните долини, които са

с неголеми размери. По-съществени са замочурявания в петата на левия скат на р. Вит в района на бензиностанцията на с. Садовец и в ляво и дясно от шосето Крушовица – Плевен. Главната причина тук е изливане на скатови подземни води и затрудненият отток.

Ерозията е по-развита с всичките си видове в силно разчлененатa от оврази и дерета южна част на територията на общината (Садовец, Бъркач, Петърница). Частично са засегнати селскостопански и пустеещи земи, разположени в стръмни склонове на дерета и речни долини и дълбоки оврази. За Плевенска област, където попада общината, 2,6 % от териториите са силно ерозирани, което може да се отнесе и за Община Долни Дъбник. Отнесено към данните за цялата страна, това е по-малко от средното ниво. Тревожно е положението с ерозията на десния бряг на р. Вит.

За периода 2017 – 2020 год. вкл. от РИОСВ – Плевен не е констатирала нарушения, касаещи замърсяване на почви с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди) на територията на община Долни Дъбник.

По I-во ниво – широкомащабен мониторинг от Националната мрежа за почвен мониторинг (НСМП) към Изпълнителната агенция по околната среда (ИАОС): на територията на общината има един пункт за мониторинг в землището на с. Бъркач (под №145), чрез който се наблюдава замърсяването на почвата над МДК с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди). За периода 2017-2020 год., този пункт е наблюдаван през 2020 год. съгласно утвърдена програма от Изпълнителния директор на ИАОС. Всяка проба се взема в две дълбочини в зависимост типа земеползване, а именно: за обработваеми земи 0-20 cm и 20-40 cm, за постоянни тревни площи 0-10 cm и 20-40 cm. Наблюдават се следните показатели: активна реакция на почвата (pH), биогенни елемент - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак.

След анализ на резултатите от изпитването на почвените извадки не е констатирано замърсяване на почвите на МДК с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди).

По почвен мониторинг II-ро ниво – „Вкисляване” към Националната мрежа за почвен мониторинг към ИАОС, в Община Долни Дъбник е определен 1 пункт за наблюдение в землището на с. Горни Дъбник. Периодичността на вземане на пробите е през една, две, три и/или четири години в зависимост от почвеното различие, през есента. За периода 2017 - 2020 год. вкл., този пункт не е бил предмет на наблюдение съгласно утвърдените програми.

Основните източници на замърсяване на почвите в община Долни Дъбник са сондажите на ПДНГ-ЕАД. Типичният чернозем притежава висока абсорбционна способност към петрола и неговите деривати и затова замърсяването на почвата около сондажните петролни кладенци е по-широко, отколкото изглежда на пръв поглед. Замърсената чрез продължителна миграция от сондажите отвори към периферииите, особено в благоприятни с наклона си релефни условия, почвата не е унищожена, но за нея следва да се предвижда подходящо третиране. Като район, в който селското стопанство е приоритетен отрасъл, в последните няколко години земеделските стопани все повече се съобразяват със заобикалящата среда и по специално с опазването на почвите, но все още има много какво да се направи в това отношение за намаляване използването на химически торове

и препарати за растителна защита с цел създаване на подходящи условия за производство на екологично чиста продукция и за развитие на устойчиво екологично земеделие в района.

В изпълнение на задълженията, заложени в Закона за почвите, за опазване на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване като компонент на околната среда, Община Долни Дъбник работи по намаляване на условията за увреждането им чрез изгаряне на стърнища и други растителни остатъци върху почвената повърхност. Засилен е и контролът за нерегламентирано изсичане на дървета от частни имоти, а от сечта от общинските гори се извършва съгласно предвижданията на Горскостопанският план на горите собственост на община Долни Дъбник. Недостатъчно обаче е направеното за залесяване на обезлесените терени.

Сериозен проблем за почвеното плодородие е паленето на стърнища; образуването на нерегламентирани замърсявания с отпадъци около населените места. Тенденцията е към намаляване на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци. Потенциални източници причиняващи замърсяване на почвите са: промишлеността; транспорта; отпадъците; химическите средства, „пренесени" чрез праха и аерозолите по въздушен път; инфилтрацията на замърсени с вредности води; химизацията на селското стопанство (растителната защита – използването на пестициди и минерални торове), строителни и др. дейности в населените места.

ИЗВОДИ:

Почвите са ограничен и практически невъзстановим природен ресурс и е необходимо опазването им да е приоритет на всеки. Само с общи усилия и действия на всички компетентни органи ще се постигнат положителни резултати относно трайното намаляване и/или предотвратяване на дейностите и процесите, водещи до вредни изменения на почвата.

Сериозен проблем за почвеното плодородие е паленето на стърнища; образуването на нерегламентирани замърсявания на почвите с отпадъци около населените места. Тенденцията е към намаляване на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци. Потенциални източници причиняващи замърсяване на почвите са: промишлеността; транспорта; отпадъците; химическите средства, „пренесени" чрез праха и аерозолите по въздушен път; инфилтрацията на замърсени с вредности води; химизацията на селското стопанство (растителната защита – използването на пестициди и минерални торове), строителни и др. дейности в самите населени места.

3.4. Зелена система и биоразнообразие

3.4.1. Зелена система

В Община Долни Дъбник са създадени 1 085 дка. зелени площи, които по населени места са разпределени както следва:

населено място	озеленени площи, вкл. паркове, дка.
гр. Долни Дъбник	223
с. Бъркач	26
с. Горни Дъбник	463
с. Градина	35
с. Крушовица	68
с. Петърница	57
с. Садовец	213

Съгласно чл.31, ал.1 от Наредба №7/22.12.2003 год. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, нормативите за площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване са:

- за много малки градове (население до 10 хил. жители) – 8 кв.м./жител;

- за всички села – 4 кв.м./жител;

Данните за населените места от общината са:

населено място	озеленени площи, кв.м./жител
гр. Долни Дъбник	55,60
с. Бъркач	37,90
с. Горни Дъбник	281,90
с. Градина	42,70

с. Крушовица	37,10
с. Петърница	38,80
с. Садовец	112,40

Тези данни показват, че наличните озеленени площи са достатъчни, съгласно нормативната уредба. Остава по-трудната задача – тяхното опазване и поддържане. Почистването, реконструкцията и внасянето на нова растителност в зелените площи – дървета, храсти, цветя, не е системно, а периодично – при наличие на средства и работна ръка. Благодарение на хората, работещи по Програма "От социални помощи към осигуряване на заетост" се даде възможност за по-честото почистване и поддържане на зелените площи, но обема на извършената работа все още е недостатъчен.

Озелененните площи се разделят на две направления – площи за широко обществено ползване и площи за ограничено обществено ползване и със специално предназначение. Към първото направление спадат: паркове за отдих; лесопаркове; квартални градинки; озеленяване на улици и на дерета на водните течения в рамките на населеното място. За Община Долни Дъбник съществуващите озеленени площи за широко обществено ползване се нуждаят най-вече от опазване и поддържане. Към второто направление спадат: детски заведения; училищни дворове; спортни паркове; гробищни паркове и терени около ж. п. районите. Необходимо е специално отношение към всеки тип озеленени площи, с цел вземане на оптимални мерки за подобряване на състоянието им.

В населените места на общината има следните паркове и лесопаркове:

гр. Долни Дъбник	Централен градски парк – 42 дка. Лесопарк "Албена" – 85 дка.
с. Градина	Централен парк – 24 дка.
с. Бъркач	Централен парк – 15 дка.
с. Садовец	Лесопарк "Корея" – 130 дка.
с. Горни Дъбник	Лесопарк "Ген. Лавров" – 300 дка. Централен парк – 95 дка.

3.4.2. Защитени територии, защитени зони и биоразнообразие.

По-голямата част от земите в Община Долни Дъбник са обработваеми и поради това по-голяма част от флората е съставена от широко разпространени в страната “плевели” и “рудерали”. Сред тях са синята метличина (Centaurea cyanus), средната звездица (Stellaria media), полската ралица (Consolida regalis), щирът (Amaranthus retroflexus), троскотът (Cynodon dactylon), балурът (Sorghum halepense), големият живовлек (Plantago major) и др.

Сред тревната растителност, която е вторична по произход, доминират ксеротермните ливади на стръмни терени или утъпкани крайселски мери. Доминантни са черната садина (Chrysopogon grullus), валезийската власатка (Festuca valesiaca) и белизмата (Dichanthium ischaemum). В състава им масово участват и някои лечебни растения-мащерката (Thymus sp. Div), червеното подъбиче и бялото подъбиче (Teucrium chamaedrys и T. polium), ветрогонът (Eryngium camperstre), звезданът (Lotus corniculatus) и много други.

Сред редките и застрашени видове в района се срещат Елвезиево кокиче (Galanthus elwesii), Дегенов порезник (Seseli degenii), Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum (H. hircinum)), Пеперудовиден салеп (Orchis papilionaceae), Лежаща линдерния (Lindernia procumbens), и др. Ендемид за района (с. Садовец) е дегеновият скален копър (Seseli degeni).

Сред храсталачните съобщества доминират тези на скалисти и варовити терени-драка (Paliurus spina-christi), трънка (Primus spinosa), люляк (Syringa vulgaris) и много други.

Край р. Вит се срещат и много хигрофилни и хидрофилни съобщества на папурите (Typha angustifolia и T. latifolia), тръстиката (Phragmites Australis), камъшът (Schoenoplectus lacustris), водната леща (Lemna minor), ежовата главичка (Sparganium erectum) и др.

Сред горската растителност преобладават ксеротермните дъбови гори и техните производни на келяв габър (Carpinus orientalis). Най-големите дъбови гори в района се намират в землищата на селата Петърница, Бъркач и Садовец. Гората “Исмаилово бранище” е една от най-големите в Област Плевен. Доминират на първо място церът (Quercus cerris), благунът (Q. frainetto) и по рядко косматият дъб (Q. pubescens) и виргилиевия дъб (Q. virgiliana).

В храстовия етаж най-често се срещат смрадликата (Cotinus coggygria), глогът (Crataegus monogyna) и кучешкият дрян (Cornus sanguinea).

Сред тревните видове се срещат ежовата главица (Dactylis glomerata), горският късокрак (Brachypodium sylvaticum) и свиларката (Lychnis coronaria).

Край р. Вит в миналото са били разпространени гори от летен дъб (Quercus robir). Днес те са изсечени и са заменени от обработваеми площи или от фрагментарни съобщества на бяла върба (Salix alba), черна и бяла тополи (кавак) (Populus nigra и P. alba).

Фауната на територията на общината е съставена предимно от широко разпространени в страната видове. Това се наблюдава при безгръбначните, рибите, влечугите и земноводните и бозайниците. Характерно е участието на някои "степни" видове, особено сред насекомите (например паяците от род Lycosa, някои скакалци, като житното пиле (Bradypus dasypus) и др.).

Рибите са много разпространени в р. Вит и нейните стари корита. Обикновено са каракуда (Carassius auratus gibelio), бабушката (Rutilus rutilus), щуката (Esox lucius), сомът (Silurus glanis), уклейката (Alburnus alburnus), платиката (Abramis brama), горчивката (Rhodeus sericeus amarus), черната мряна (Barbus meridionalis) и др.

От земноводните и влечугите масови са зелената кръстава жаба (Bufo viridis), водната жаба (Rana ridibunda), стенният гущер (Lacerta muralis), кримският гущер (L. tanrica), водната змия (Natrix natrix), смокът стрелец (Coluber jugularis). По-редки са кафявата кръстава жаба (Bufo bufo), сухоземните костенурки (Testudo hermanni и T. graeca), смокът мишкар (Elaphe longissima).

Сред бозайниците преобладават гризачите, прилепите (в карстовите райони) и обикновени видове в страната, като къртица (Talpa europaea), таралеж (Erinaceus concolor), заек (Lepus europaeus), лисица (Vulpes vulpes), сърна (Capreolus capreolus), дива свиня (Sus scrofa). Редки са пъстрият пор (Vormela peregusna), видрата (Lutra lutra), а чакалът (Canisaureus) увеличава числеността си.

Птиците се отличават с най-голямо разнообразие. Богатството им се дължи на големия изкуствен водоем-язовир "Горни Дъбник" и карстовия район около селата Садовец и Беркач. За първия е характерно струпването, особено през периода на миграцията, на много водолюбиви видове, сред които и застрашени видове като малък корморан (Haliaëtar pygmeus), белоока потапница (Aythya nyroca), морски орел (Haliaëtus albicilla), ливаден дърдавец (Crex crex). За района на селата Садовец и Беркач е характерно гнездането на някои петрофилни видове, застрашени в национален мащаб, като черен щъркел (Ciconia nigra), белоопашат мишелов (Buteo rufinus), орел-змия (Circaëtus gallicus), а доскоро и египетския лешояд (Neophron percnopterus) и др.

На територията на Община Долни Дъбник се намират следните защитени зони:

- Защитена зона „Студенец", Защитена зона по Директивата за птиците и по Директивата за местообитанията с идентификационен код BG0000240, обявена със Заповед № РД-800/04.11.2008 год. Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 105/2008 год.), направена е промяна в режима

на дейностите със Заповед № РД-67/28.01.2013 год. (ДВ бр. 10/2013 год.). Попада в част от землищата на с. Бежаново, с. Дерманци, с. Ъглен, община Луковит, област Ловеч, с. Драгана, с. Каленик, с. Катунец, община Угърчин, област Ловеч, **с. Бъркач, с. Градина, гр. Долни Дъбник, с. Крушовица, с. Петърница, с. Садовец, община Долни Дъбник, област Плевен**, с. Беглеж, с. Бохот, с. Брестовец, с. Горталово, с. Дисевица, с. Къртожабене, с. Къшин, с. Ласкар, с. Николаево, с. Пелишат, гр. Плевен, с. Радишево, с. Ралево, с. Тодорово, с. Тученица, с. Търнене и с. Ясен, община Плевен, област Плевен, с обща площ 27946,08 хектара.

- Защитена зона "Горни Дъбник - Телиш", Защитена зона по Директивата за птиците с идентификационен код BG0002095, обявена със Заповед № РД-557/05.09.2008 год. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 84/2008 год.). Попада в част от землищата на **с. Горни Дъбник, с. Крушовица и с. Садовец, община Долни Дъбник**, област Плевен, с. Писарово, община Искър, с. Ракита и с. Телиш, община Червен бряг, област Плевен, с обща площ 3398,51 хектара.

- Защитена зона „Река Вит", Защитена зона по Директивата за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, с идентификационен код BG0000181, включена в списъка със защитени зони с Решение № 122/ 02.03.2007 год. на Министерски съвет (ДВ бр. 21/2007 год). Попада в част от землищата на гр. Гулянци, с. Долни Вит, с. Крета, с. Милковица, с. Сомовит, община Гулянци, област Плевен, гр. Долна Митрополия, с. Биволаре, с. Божурица, с. Комарево, с. Подем, с. Рибен, община Долна Митрополия, област Плевен, **гр. Долни Дъбник, с. Горни Дъбник, община Долни Дъбник, област Плевен**, гр. Плевен, с. Бръшляница, с. Буковлък, с. Върбица, с. Опанец, с. Ясен, община Плевен, област Плевен, с обща площ 5717,83 хектара.

- Защитена зона „Язовир Горни Дъбник", Защитена зона по директивата за опазване природните местообитания и на дивата флора и фауна, с идентификационен код BG0000611, включена в списъка със защитени зони с Решение № 122/ 02.03.2007 год. на Министерски съвет (ДВ бр. 21/2007 год). Попада в част от землищата на **с. Горни Дъбник, с. Крушовица, с. Садовец, община Долни Дъбник, област Плевен**, с. Писарово, община Искър, област Плевен, гр. Койнаре, с. Ракита, с. Телиш, община Червен бряг, област Плевен, с обща площ 2539,29 хектара.

На територията на Община Долни Дъбник се намират следните защитени територии:

- Защитена местност "Пещерите" – с. Петърница с площ 16 ха, представляваща красива карстова долина на Петърнишката бара, е с много извори и пещери, с останки от антична крепост и античен път. Обявена е със Заповед №4526 от 17.11.1975 г. на МГОПС, бр. 98/1975 на Държавен вестник.

- Природна забележителност „Карстово ждрело чернелка” – с. Петърница с площ 449,2 ха, на протежение от 7 километра река Чернелка е образувала живописен каньон с ширина от 60 до 200 метра и височина на скалния венец от 10 до 40 метра. Надморската височина варира от 110 до 250 м. Варовитите скали, формиращи стените на каньона, са заети от растителни групи с характерна флора, в състава на която са установени над 500 вида висши растения. Обявена със Заповед № 1422/1969 г. на МГГП, ДВ бр. 79/1969 г., видоизменена със Заповед № РД - 212/1994 на МОС, ДВ бр.68/1994 г. и Заповед № РД – 342/2001 г. на МОСВ, ДВ бр. 59/2001 г.

- Природна забележителност “Гинината пещера” в м. “Студенец”” – с. Садовец с площ 2,5 ха, представляваща двуетажна пещера, обитавана от човека през ранния халколит и бронзовата епоха. Пещерата е дълга около 300 м. и е местообитание на многобройна прилепна колония. Обявена е със Заповед №1427 от 13.05.1974 г. На МГОПС, бр. 44/1974 на Държавен вестник.

- Природна забележителност “Територията на лесопарка “Студенец” в едноименната местност около старото кале и манастира” – с. Садовец с площ 350 ха, представляваща красива долина по средното течение на р. Вит, с отвесни скали високи 60-100 м. Долината е осеяна с разнообразни карстови форми – кари, валози, пропасти, пещери. Отличава се с разнообразна фауна и флора, включваща и българския ендемит дегенов скален копър. В природната забележителност са включени няколко исторически обекта – Големановото и Садовското калета, Садовският манастир. Обявена е със Заповед №1799 от 30.06.1972 г. на МГОПС, бр. 59/1972 на Държавен вестник, видоизменена със зап. №РД-159/16.06.1994 г. на МОС (ДВ бр. 53/1994 г.).

Всички защитени територии в общината са с висок туристически потенциал, който за съжаление не е използван до момента. Липсват определени тематични маршрути, указателни табели, места за отдих, места за лагеруване, за палене на огън, дървени маси и пейки, кошчета за отпадъци. Защитените територии не се рекламират с цел привличане на туристи.

На територията на Община Долни Дъбник има следните вековни дървета, обявени за защитени обекти, съгласно Закона за биологичното разнообразие:

1. Група от четири цера, два космати дъба и един благун (1240)

Вид: цер (Quercus cerris); благун (Quercus frainetto); космат дъб (Quercus pubescens);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Горни Дъбник

2. Космат дъб (1229)

Вид: космат дъб (Quercus pubescens);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Горни Дъбник

3. Космат дъб - 3 бр. (1360)

Вид: космат дъб (Quercus pubescens);

Местоположение: Община Долни Дъбник, гр. Долни Дъбник

4. Летен дъб (1118)

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Садовец

5. Летен дъб (1164)

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение: Община Долни Дъбник, гр. Долни Дъбник

6. Летен дъб (586)

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Садовец

7. Летен дъб - 20 бр. (735)

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Петърница

8. Летен дъб - 2бр. (1112)

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Садовец

9. Орех (1163)

Вид: обикновен орех (Juglans regia);

Местоположение: Община Долни Дъбник, гр. Долни Дъбник

10. Три цера и един летен дъб (1456)

Вид: цер (Quercus cerris); обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Садовец;

11. Цер (1228)

Вид: цер (Quercus cerris);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Горни Дъбник

12. Черна топола (1114)

Вид: черна топола (Populus nigra);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Садовец

13. Черница (1230)

Вид: черница (Morus spp.);

Местоположение: Община Долни Дъбник, с. Горни Дъбник.

4. Анализ по фактори на въздействие върху околната среда.

4.1. Отпадъци.

Основните източници на отпадъци на територията на общината са гражданите, домакинствата, промишлените предприятия, частните фирми, училищата, строителството, животинските ферми, ресторантите, болничните заведения и др. Най-голямо количество са битовите отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските дейности, предприятията, обектите за отдих и забавление, когато нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

Населението на община Долни Дъбник се обслужва от Регионална система за управление на отпадъците - Плевен, което се намира в землищата на с. Буковлък и с. Опанец, Община Плевен. Инсталацията работи на регионален принцип като включва и общините – Долни Дъбник, Плевен, Долна Митрополия, Пордим, Искър и Гулянци. Към момента е пусната в експлоатация първата му клетка, която е с прогнозен срок на дейност от 14 години. Годишният капацитет на Регионалното депо възлиза на 47 000 т. депонирани битови отпадъци. Изградена е първа клетка от регионалното депо с капацитет 785 500 тона и период на експлоатация 14 години. Освен клетка за отпадъци, системата включва още сепарираща и компостираща инсталации, както и Център за предаване на отпадъците.[7]

Събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от избран изпълнител по ЗОП (Закон за обществените поръчки). Тя осъществява събирането, сметопочистването и сметоизвозването на твърди битови отпадъци от гр. Долни Дъбник и селата: Бъркач, Горни Дъбник, Градина, Крушовица, Петърница, Садовец.

На територията на община Долни Дъбник не се извършва разделно събиране на биоотпадъците и няма инсталации за тяхното третиране. Трябва да се обърне сериозно внимание на системите за домашно компостиране, което ще намали количеството на битовите отпадъци за депониране и контейнерите за смесени отпадъци няма да се запълват до максималния обем.

В общината няма съоръжения и инсталации за третиране на строителни, производствени и опасни отпадъци. Строителните отпадъци се изхвърлят от техния причинител на Регионалното депо. Община Долни Дъбник има сключен договор с фирма ЕКОПАК България АД за разделно събиране от домакинствата на хартия, картон, пластмаса и стъкло. Общината има сключен договор с фирма, която да събира батериите, които са негодни за употреба.

[7] ОУП, община Долни Дъбник

Експлоатацията на общинското депо за неопасни отпадъци в местността „Погледец“, землището на гр. Долни Дъбник е прекратена с Решение № РД 0555/29.09.2016г. на Директора на РИОСВ гр. Плевен. Община Долни Дъбник има разработен и одобрен за финансиране проект „Рекултивация на депо за твърди битови отпадъци гр. Долни Дъбник, обл. Плевен“. Реализацията на проекта стартира през 2020 г. и е финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС. Към момента на разработване на настоящата програмата на практика е приключила техническата рекултивация на старото общинско депо. Предстои да се извърши биологична рекултивация на депото, разходите за която ще се осигурят от Община Долни Дъбник.

4.2. Шум.

Шумът е от основните неблагоприятни фактори, водещи до акустичен дискомфорт в околната среда. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Произходът на шума се определя от видовете дейности, при които той е генериран. В градска територия се различават промишлен (производствен), транспортен, шум от строителство и битов шум. В зависимост от характера (постоянен, периодично, повтарящ се, прекъснат), честотния спектър и интензивността на шума, а така също и продължителността на експозиция, въздействието му е по-малко или повече вредно. Основният аспект на вредното въздействия на шума, разгледан в настояща програма е свързан с влиянието му върху човешкия организъм и здраве. Високите шумови нива влияят върху слуховия апарат на човека, психическото и нервно състояние на личността, имунната система, обмяната на веществата, сърдечно-съдовата система и др. Подлежащите на контрол обекти са източниците на шум, намиращи се в промишлени зони, жилищни зони и в близост до жилищни зони. Приоритетни са тези, които се намират в жилищни зони, с цел да се предотврати дискомфорта през различните части на денонощието и вредните ефекти от шума върху здравето на населението. посл. изм. и доп.).

Съгласно нормативната уредба за шума контролната функция на общинската администрация е върху шума от битови и занаятчийски дейности. Производствения шум и шума от транспортния трафик се контролира от регионалните органи на МОСВ, МЗ и МВР.

Съгласно Закона за защита на шума в околната среда, РИОСВ – Плевен контролира промишлени обекти, източници на шум в съответните зони и територии, както и в най-близките места за въздействие. Задължение за провеждане на собствен мониторинг на шума в околната среда и предоставяне на резултатите от тях, имат единствено предприятията с издадени комплексни

разрешителни по смисъла на Закона за опазване на околната среда. На територията на Община Долни Дъбник няма обекти с издадени комплексни разрешителни, както и промишлени източници с дейности, създаващи риск от наднормени нива на шума в околната среда, поради което за периода 2017 – 2020 г. РИОСВ – Плевен не разполага с данни от мониторинг на нивата на шум в околната среда от промишлени източници на територията на Община Долни Дъбник.

ИЗВОДИ:

На територията на община Долни Дъбник не се очакват проблеми, свързани с осигуряване на нормална акустична обстановка за населението на общината.

4.3. Радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения.

На територията на община Долни Дъбник радиационната обстановка се следи от местната структура на „Гражданска защита“. Източници на вредни лъчения (йонизиращи, нейонизиращи, топлинни и др.) в Община Долни Дъбник не са установени. В района не са разположени постоянни или временни пунктове от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ) за измерване на радиационния гама – фон, атмосферната радиоактивност и нейонизиращи лъчения.

Резултатите от мониторинга в последния наличен доклад на РИОСВ - Плевен (за 2018 и 2019 г.) показват, че в радиационното състояние на околната среда в контролирания регион (вкл. община Долни Дъбник) няма отклонения от действащите норми и характерните за региона стойности на гама-фон.

ИЗВОДИ:

Като цяло по отношение на йонизиращите и нейонизиращи лъчения в община Долни Дъбник не са налице проблеми или заплахи за околната среда и населението. Не са налице опасни източници на йонизиращи лъчения. Няма данни за йонизиращи лъчения и влияние върху хората и околната среда.

5. Управленски и финансови фактори.

5.1. Структура на управлението на дейности, свързани с околната среда.

Отговорните лица по управлението на дейностите, свързани с околната среда са: Общинския съвет, Кмета на общината, Кметове на населени места и Кметски наместници, както и експерт по екология от Общинската администрация.

Кметът на общината е едноличен орган на изпълнителната власт. В своята дейност кметът на общината се ръководи от законите, от актовете на общински съвет и от решенията на населението. Кметът упражнява общо ръководство и контрол на общинската администрация и представлява общината. Той е първостепенен разпоредител с бюджетни средства. Кметът на общината назначава за срока на мандата си заместник-кметове, в съответствие с одобрената структура на общинската администрация, които подпомагат кмета при осъществяване на дейността му. Кметът на общината определя със заповед заместник - кмет, който да изпълнява функциите му при негово отсъствие от общината.

Към функциите на кметовете и кметските наместници в селата спадат: упражняване на контрол за законосъобразното използване и отговаряне за поддържането, охраната и опазването на общинската собственост на територията на населеното място; подпомагат воденето на регистъра на населението и регистрите по гражданското състояние и предоставят свързаните с тях административни услуги на населението в населеното място, изпращат актуална информация на държавните и общински органи и др.

Общинската администрация подпомагат кмета при осъществяване на правомощията му и извършва дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

Правата и задълженията на Кмета на общината, свързани с опазването на околната среда са регламентирани от националното екологично законодателство.

Съгласно Закона за опазване на околната среда, кметът има следните задължения:

- да информира населението за състоянието на околната среда;
- да разработва и контролира заедно с другите органи планове за ликвидиране на последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината;
- да организира управлението на отпадъци на територията на общината;
- да контролира изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;
- да организира и контролира чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;
- да определя и оповестява публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и да контролира изпълнението на техните задължения;
- да организира дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;
- да определя длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по Закона за опазване на околната среда;
- да определя лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

Кметът на общината може да възлага изпълнението на изброените функции на кметовете на кметствата в общината.

Кметът на общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците и общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците.

В Общински съвет Долни Дъбник има постоянна комисия "Устройство на територията, инфраструктура, благоустройство и комунални дейности, екология" .

Въпросите, касаещи опазване на компонентите на околната среда на територията на общината са основно от компетенциите на експерт „Екология", който е към Дирекция "Устройство на територията". Експерт „Екология" има следните основни задължения: изготвя или участва в изготвянето на програми, стратегии и планове за устойчиво развитие по отношение на околната среда; участва в разработването, провеждането и контрола на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на природата и екологичната политика на територията на общината; координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ, РЗИ, ОДБХ, РДВР и др., както и с неправителствените екологични и природозащитни организации и движения; контролира качеството на услугите по сметосъбиране, сметопочистване, сметоизвозване и депониране на твърди битови отпадъци на територията на общината, които се предоставят от изпълнител след процедура по ЗОП; извършва експертни проверки и оценки на замърсителите на околната среда на територията на Общината; изготвя програми и планове за залесяване и опазване на зелената система в Общината; организира общински мероприятия по засаждане на дървета, храсти, цветя, треви и полагане на грижи за младите насаждения; участва в проверки и в изготвянето на документацията относно изсичане на гори, единични дървета и храсти; разяснява, предупреждава и осведомява широката общественост по отношение на всички дейности, намерения и последствия, спрямо компонентите на околната среда и проблемите, свързани с тях; изготвя актове, проекти на заповеди, договори, наредби и др. документи в областта на екологията; участва в подготовка на проекти за кандидатстване за финансиране по Оперативните програми на ЕС и други програми с национални и международни източници на финансиране; изготвя планове, отчети и доклади в областта на екологията; организира кампании в областта на управление на отпадъците и други области по опазване на околната среда; изготвя паспортизация на зелените площи и води картотека на защитените дървесни видове; организира, ръководи и контролира дейността на „Екоинспектор" към Общината;

Основните задачи на екоинспекторите са: осъществява контролни дейности по управление на дейностите по битови, строителни и други отпадъци; депониране на производствени и опасни отпадъци; охранява местата за обществено ползване: паркове, лесопаркове, зелени площи, квартални градинки, цветни алеи, залесени територии и горски насаждения – общинска собственост, мери, пасища; самостоятелно, съвместно с други екоинспектори или в състава на работни групи или комисии, осъществява проверки по подадени сигнали за нарушения и изготвя констативни протоколи, предписания и други; съставя актове за административни нарушения и осъществява и други дейности, относно закононарушенията, съгласно действащата нормативна уредба; охранява обработваема селскостопанска земя, полски култури, трайни и цветни насаждения, селскостопанска продукция, лечебни растения; осъществява дейности в санитарната и ветеринарната област, в областта на лечебните растения, лова, риболова, горско стопанство и други, ако за това, след разрешение на кмета на общината, е специално упълномощен от съответните правоимащи органи;

участва в реализирането на дейности по защита на населението и стопанството при бедствия, аварии и катастрофи.

5.2. Сътрудничество с други институции и организации

За целите на максимално ефективното изпълнение на своите задачи и ангажименти в областта на опазването на околната среда, Община Долни Дъбник си сътрудничи с множество организации: със съседни на нея общини на територията на Област Плевен, с други публични институции като Областна администрация на Област Плевен, регионални органи на централни ведомства от компетенциите, на които са въпроси по опазване на околната среда.

Извършва се периодичен мониторинг на замърсяванията на компонентите на околната среда на територията на общината.

5.3. Общински бюджет и финансиране на дейностите по околната среда

Програмата за опазване на околната среда се реализира чрез средства от общинския бюджет и европейски оперативни програми за финансиране.

Средствата от общинския бюджет се събират от такса битови отпадъци и се разходват, съгласно ежегодно приемана План - сметка за приходите и разходите за извършване на услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа за битовите отпадъци, както и поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места на територията на Община Долни Дъбник.

Разходите по План-сметката се покриват от постъпленията от такса битови отпадъци и ползване на част от натрупаните от Община Долни Дъбник средства по реда на чл.64 от Закона за управление на отпадъците в банковата сметка за чужди средства на РИОСВ – гр. Плевен, като средствата се изразходват за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци;
- за събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
- за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците;
- за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размерът на таксата битови отпадъци по Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) се определя ежегодно в промили (‰) от Общинския съвет, с диференциране на таксата за:

I. За жилищни и вилни имоти на граждани, за жилищни имоти на предприятия, както и за ползвани или наети общински жилищни имоти:

А/. за намиращи се в районите, в които общината е организирала събиране и извозване на битовите отпадъци се заплаща такса в размер на 6 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение 2 към ЗМДТ, в това число:

- за сметосъбиране и сметоизвозване – 2 ‰;

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 3 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1 ‰;

Б/. за намиращи се извън районите, в които общината е организирала събирането и извозването на битовите отпадъци се заплаща такса в размер 4 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение 2 към ЗМДТ, в това число:

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 3 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1 ‰;

В/. за жилищни и вилни имоти на граждани, попадащи в разпоредбите на чл.17, ал.5, т.1 от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Долни Дъбник, се заплаща такса за битови отпадъци в размер на 4 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение №2 към Закона за местните данъци и такси, в това число:

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 3 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1 ‰;

II. За нежилищни имоти със стопанско и/или търговско предназначение се заплаща такса в размер, както следва:

А/. 11 ‰ върху данъчната оценка на имотите по Приложение 2 към ЗМДТ за собственост на граждани, за ползватели на държавни или общински нежилищни имоти, в това число:

- за сметосъбиране и сметоизвозване – 2 ‰;

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 8 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1 ‰;

Б/. 11 ‰ върху по - високата от данъчната оценка и отчетната им стойност на имотите собственост на фирми, в това число:

- за сметосъбиране и сметоизвозване – 2 ‰;

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 8 ‰;

- за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване – 1 ‰;

В/. за нежилищни имоти със стопанско и/или търговско предназначение, попадащи в разпоредбите на чл.17, ал.5, т.1 от Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Долни Дъбник, се заплаща такса в размер на 9 ‰ върху

данъчната оценка на имотите по Приложение №2 към Закона за местните данъци и такси, в това число:

- за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депата – 8,0 ‰;

- за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване – 1,0 ‰;

Горните размери на такса битови отпадъци са приети с Решение № 152/13.12.2016 год. на Общински съвет Долни Дъбник.

На територията на Община Долни Дъбник работи "Водоснабдяване и канализация" ЕООД – гр. Плевен. Размерът на таксата за питейна вода е 2,17 лв. с ДДС. Поради факта, че в общината няма изградена канализационна мрежа за битови отпадни води, не се събира такса канал и такса пречистване.

Други източници на приходи за опазване на околната среда и управление на отпадъците

Външно финансиране - Оперативни програми

Външното финансиране се извършва чрез кандидатстване с проекти пред ОП „Околна среда", ПУДООС , ПРСР, НДЕФ и други финансиращи организации.

За изпълнението на плановете за действие предвидени в стратегическите документи на общината следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програми за трансгранично сътрудничество, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съфинансиране на проекти могат да се ползват кредити от фондове, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет, концесии и др.

5.4. Информиране на обществеността

Съгласно нормативните изисквания на чл.17 от Закона за опазване на околната среда, всеки има право на достъп до налична информация за състоянието на компонентите на околната среда, както и за дейностите или мерките, включително административни мерки, планове и програми, които оказват или са в състояние да оказват въздействие върху околната среда.

Информирането на населението на община Долни Дъбник за състоянието на околната среда, за изпълнението на мерките от Общинската програма за опазване на околната среда, както и за реализацията на проекти с екологична насоченост се осъществява чрез публикуването на информация на интернет страницата на общината. Извършва се уведомяване на населението за инвестиционни предложения и допускане изработването на проекти на подробни устройствени планове.

Уведомленията за инвестиционни предложения, които постъпват в Община Долни Дъбник се обявяват на сайта на Общината и се поставя обява на таблото в сградата на Общината.

Предоставяйки на гражданите възможността да се информират за състоянието на околната среда, те могат активно да участват в екологичната работа на администрацията и въз основа на информацията, която получават да изразява своето мнение и предложения.

II. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT АНАЛИЗ).

Главната цел на SWOT-анализа е да се извърши взаимообвързана оценка на вътрешните за дадена община силни (Strengths) и слаби (Weaknesses) страни, както и на външните за общината възможности (Opportunities) и заплахи (Threats).

Силни страни	***Слаби страни***
✓ Благоприятни природни условия за развитие на селското стопанство. ✓ Наличие на природни и исторически забележителности, паркове и места за отдих. ✓ Незамърсена и неувредена околна среда – въздух, води, почви. ✓ Опит и традиции у населението за развитие на селското стопанство. ✓ Действащи общински наредби за опазване и управление на околната среда и контрол за тяхното прилагане чрез звено “Екоинспекция”. ✓ Липса на значими замърсяващи производства на територията на общината. ✓ Изградена система за организирано сметосъбиране във всички населени места в общината и частично въведено разделно събиране на отпадъци. ✓ Осигурен е „зелен“ телефон за сигнали на граждани.	✓ Недостатъчност на общинските финансови ресурси за инвестиции в областта на околната среда. ✓ Липса на канализация за битови отпадни води в населените места. ✓ Амортизирана водопроводна мрежа; ✓ Ниска степен на леситост на територията на общината. ✓ Неизползване на природните и историческите забележителности за развитие на туризма като отрасъл. ✓ Периодично възникване на нерегламентирани замърсявания в общината. ✓ Ниска екологична култура на населението.
Възможности	***Заплахи***
✓ Възможност за финансиране на проекти със средства от европейските структурни фондове.	✓ Финансова зависимост от централната власт.

✓ Повишаване на екологичната култура на населението за опазване на околната среда. ✓ Потенциал за развитие на биологично земеделие. ✓ Изграждане на канализация и ПСОВ във всички населени места на общината. ✓ Използване на нови технологии за третиране и оползотворяване на отпадъците. ✓ Намаляване използването на конвенционални източници на енергия, включително твърди горива, чрез замяната им с възобновяеми такива. ✓ Привличане на чуждестранни инвестиции;	✓ Високи разходи по прилагане на европейското екологично законодателство. ✓ Незаконна сеч и бракониерство в горите. ✓ Риск от горски пожари и природни бедствия. ✓ Нарастващи разходи за дейностите по управление на отпадъците. ✓ Изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани места. ✓ Недостатъчна държавна подкрепа към местната власт за изпълнение на законовите задължения в сферата на опазването на околната среда. ✓ Липса на интерес от страна на големите инвеститори към малките общини в страната.

III. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК.

Визията е обобщена представа/желание на една общност за стандарта на живот и качества на средата, която тази общност изгражда, поддържа и обитава. Приетата визия, определяща желаното и постижимо състояние в екологичен аспект на община Долни Дъбник за периода 2021-2028 г. е следната:

Община Долни Дъбник – селище от европейски тип, осигуряващо добър стандарт на живот, чиста околна среда, район за развитие на екологично чисто селско стопанство и атрактивно място за културен и екологичен туризъм.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

1. Генерална стратегическа цел

Подобряване качеството на живот на населението в общината, чрез създаване на условия за устойчиво управление на околната среда, чрез благоустрояване на населените места и запазване на природните ресурси.

2. Специфични цели

За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните специфични стратегически цели:

Специфична цел №1: Жителите на общината да продължат да живеят в район с добро качество на атмосферния въздух.

Мярка 1.1. *Въвеждане на ефективно енергопотребление на територията на общината.*

✓ индикатор за постигане на целите – брой общински сгради с въведени мерки за енергийна ефективност и брой газифицирани обекти

✓ източник на данни – Община Долни Дъбник, "ГАЗИНЖЕНЕРИНГ" ООД

✓ желана посока на промяна – увеличен е броят общинските сгради с въведени мерки за енергийна ефективност и е проучена възможност за използване на възобновяема енергия в тях, увеличен е броят на газифицираните обекти

Специфична цел №2: Опазване на водите, водните обекти и осигурено с необходимото количество и качество вода население на община Долни Дъбник.

Мярка 2.1. *Осигурено подаване на питейна вода за населението и промишлеността без влошени показатели и в достатъчно количество.*

✓ индикатор за постигане на целите – брой регистрирани замърсявания на питейната вода;
✓ източник на данни – "ВиК" ЕООД – гр. Плевен, РЗИ – гр. Плевен
✓ желана посока на промяна – липсва замърсяване на питейната вода;

Мярка 2.2. *Реконструкция на водопроводната мрежа във всички населени места.*

✓ индикатор за постигане на целите – дължина на реконструирана водопроводна мрежа в общината;
✓ източник на данни – "ВиК" ЕООД – гр. Плевен, Община Долни Дъбник
✓ желана посока на промяна – подменена водопроводна мрежа във всички населени места от община Долни Дъбник;

Мярка 2.3. *Изграждане на ПСОВ и канализационна мрежа в населените места от община Долни Дъбник.*

✓ индикатор за постигане на целите – дължина на изградената канализационна мрежа в общината;
✓ източник на данни – Община Долни Дъбник
✓ желана посока на промяна – изградена канализационна мрежа;

Специфична цел №3: Поддържане, реконструкция и опазване на зелената система на общината и подобряване чистотата на населените места.

Мярка 3.1. *Подобряване чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площите за обществено ползване.*

- ✓ индикатор за постигане на целите – проекти за реконструкция на озелененните площи в обществените места, брой и площ на обновени, рехабилитирани и новоизградени площи.
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник
- ✓ желана посока на промяна – реконструирани и поддържани зелени площи

Специфична цел №4: Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в община Долни Дъбник.

Мярка 4.1. *Съхраняване на съществуващите гори и увеличаване на горския фонд с 10 %.*

- ✓ индикатор за постигане на целите – създадени гори върху нови площи и залесени площи в горския фонд;
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник
- ✓ желана посока на промяна – повишена е степента на лесистост в общината и е съхранен съществуващия горски фонд

Мярка 4.2. *Щадящо и законосъобразно използване на лечебните растения, ловните и риболовните видове в общината.*

- ✓ индикатор за постигане на целите – брошури с информация за биоразнообразието в общината; привличане на учениците в опазване на биоразнообразието
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник, директори на училища
- ✓ желана посока на промяна – създаден е механизъм за опазване и щадящо използване на лечебните растения, ловните и риболовните видове

Мярка 4.3. *Устойчиво управление на защитените територии и защитените зони по Натура 2000 в общината*

- ✓ индикатор за постигане на целите – спазване на ограниченията и забраните за опазване на защитените територии по Закона за защитените територии и за опазване на местообитанията и птиците в защитените зони, част от Натура 2000, обявени по Закона за биологичното разнообразие, намиращи се на територията на община Долни Дъбник.
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник, РИОСВ – гр. Плевен
- ✓ желана посока на промяна – създаден е механизъм за устойчиво управление на защитените територии и защитените зони по Натура 2000

Специфична цел №5: Подпомагане развитието на туризма като отрасъл, с цел нови източници на доходи.

Мярка 5.1. *Създаване на условия за развитие на културния и екологичния туризъм в общината.*

- ✓ индикатор за постигане на целите – изготвени проекти за изграждане на екопътеки и осигурено финансиране за тях; ангажирани деца и възрастни в процеса на опознаване и реклама на местните забележителности и местата за отдих
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник
- ✓ желана посока на промяна – създадени са работещи механизми за привличане на наши и чужди туристи и за развитие на туризма като отрасъл

Специфична цел №6: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда, информиране и ангажиране на местното население.

Мярка 6.1. *Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в общинската администрация.*

- ✓ индикатор за постигане на целите – брой преминати обучения за повишаване на професионалната квалификация;
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник
- ✓ желана посока на промяна – повишена професионална квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда.

Мярка 6.2. *Подобряване на информационната обезпеченост и ангажиране на местното население за опазване на околната среда*

- ✓ индикатор за постигане на целите – брой проведени обществени обсъждания по екологични проблеми; брой проведени информационни кампании по теми, свързани с опазване на околната среда; брой издадени и разпространени информационни материали в областта на опазване на околната среда; брой участия на общината в национални кампании, свързани с околната среда; мотивиране на гражданите за участие в изпълнението на проекти, свързани с опазване на околната среда; привличане на учебните заведения за провеждане на екологични кампании и обучения.
- ✓ източник на данни – Община Долни Дъбник
- ✓ желана посока на промяна – подобрена на информационната обезпеченост и е ангажирано местното население за опазване на околната среда.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОЛНИ ДЪБНИК 2021-2028 Г.

Специфична цел №1: Жителите на общината да продължат да живеят в район с добро качество на атмосферния въздух.

Мерки	Дейности/Проекти	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Мярка 1.1. Въвеждане на ефективно енергопотребление на територията на общината.	1.1.1. Повишаване обема на газифицираните обекти в общинския град.	„ГАЗИНЖЕНЕРИНГ“ ООД	2021 – 2028 г.	външни източници
	1.1.2. Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в обществени сгради на територията на общината и проучване на възможностите за използване на възобновяема енергия в тях	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
	1.1.3. Провеждане на ежегодни информационни кампании за ползите от въвеждането на енергоспестяващи мерки и за вредното въздействие на изгарянето на твърди горива	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС

Специфична цел №2: Опазване на водите, водните обекти и осигурено с необходимото количество и качество вода население на община Долни Дъбник.

Мерки	Дейности/Проекти	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране

1	2	3	4	5
Мярка 2.1. Осигурено подаване на питейна вода за населението и промишлеността без влошени показатели и в достатъчно количество.	2.1.1. Мониторинг върху водоизточниците на подземни води и на минерални води	РЗИ, ВиК ЕООД- Плевен	2021 – 2028 г.	РЗИ, ВиК ЕООД- Плевен
	2.1.2. Почистване на речните легла в границите на населените места	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
Мярка 2.2. Реконструкция на водопроводната мрежа във всички населени места.	2.2.1. Изготвяне на проекти за реконструкция на водопроводната мрежа в населените места.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, ВиК ЕООД- Плевен, Общински бюджет, ФЕС
	2.2.2. Поетапна подмяна на старата ВиК мрежа с нова.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, ВиК ЕООД- Плевен, Общински бюджет, ФЕС
Мярка 2.3. Изграждане на ПСОВ и канализационна мрежа в населените места от община Долни Дъбник.	2.3.1. Изготвяне на проекти за изграждане на канализационна мрежа в населените места от община Долни Дъбник	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
	2.3.2. Поетапно изграждане на канализационна мрежа в населените места от община Долни Дъбник	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС

Специфична цел №3: Поддържане, реконструкция и опазване на зелената система на общината и подобряване чистотата на населените места.

Мерки	Дейности/Проекти	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Мярка 3.1. Подобряване чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площите за обществено ползване	3.1.1. Изготвяне и реализиране на проекти за реконструкция на дълготрайната декоративна растителност в паркове, дворове на общинските учебни заведения, поречия на водни течения, спортни паркове, гробищни паркове, улично озеленяване и др.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
	3.1.2. Поддържане на зелените площи на територията на община Долни Дъбник	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет
	3.1.3. Организиране на ежегодни кампании за почистване на обществени зелени площи във всички населени на общината	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет
	3.1.4. Контрол за спазване на нормативните изисквания в областта на опазване на околната среда	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет

Специфична цел №4: Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в община Долни Дъбник.

Мерки	Дейности/Проекти	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Мярка 4.1. Съхраняване на съществуващите гори и	4.1.1. Залесяване на горски площи	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет

увеличаване на горския фонд с 10 %.	4.1.2. Изготвяне и реализиране на проекти за първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на Общината.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
Мярка 4.2. Щадящо и законосъобразно използване на лечебните растения, ловните и риболовните видове в общината.	4.2.1. Изпълнение на създадената организация за управление на лечебните растения на територията на общината в съответствие с изискванията на Закона за лечебните растения и предприемане на необходимите действия в съответствие със Закона за лечебните растения	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет
	4.2.2. Изготвяне на брошури с описание на видовете лечебни растения, животни и риби, обект на лов и риболов в общината, с разрешеното време за тяхното използване и начините за тяхното щадящо използване.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет
Мярка 4.3. Устойчиво управление на защитените територии и защитените зони по Натура 2000 в общината	4.3.1. Изпълнение на предвидените лесоустройствени мероприятия по горскостопанските планове за горските територии	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет
	4.3.2. Спазване на ограниченията и забраните за опазване на защитените територии по Закона за защитените територии и за опазване на местообитанията и птиците в защитените зони, част от Натура 2000, обявени по Закона за биологичното разнообразие, намиращи се на територията на общината	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет

Специфична цел №5: Подпомагане развитието на туризма като отрасъл, с цел нови източници на доходи.

Мерки	Дейности/Проекти	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Мярка 5.1. Създаване на условия за развитие на културния и екологичния туризъм в общината.	5.1.1. Изготвяне на проекти за изграждане на екопътеки в защитените територии.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
	5.1.2. Рекламиране в Интернет и чрез брошури на историческите и природните забележителности в общината с цел развитие на културен и екологичен туризъм.	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет

Специфична цел №6: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда, информиране и ангажиране на местното население.

Мерки	Дейности/Проекти	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Мярка 6.1. Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в общинската администрация.	6.1.1. Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС
Мярка 6.2. Подобряване на информационната обезпеченост и ангажиране на местното	6.2.1. Издаване и разпространение на информационни материали, свързани с опазването на околната среда	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет

население за опазване на околната среда	6.2.2. Организиране на конкурси на екологична тематика за деца и ученици от общината	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Общински бюджет
	6.2.3. Засилване на контрола по отношение опазване на околната среда	Община Долни Дъбник	2021 - 2028 г.	Централен бюджет, Общински бюджет, ФЕС

РАЗДЕЛ VI. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.

Организацията за изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда може да се определи като процес на системно планиране, събиране и анализ на информация и данни, разработване на проекти, кандидатстване за финансиране, реализация на одобрените проекти и редица други контролни и съпътстващи дейности. За установяване на степента на изпълнение на целите на Общинската програма за опазване на околната среда се предвижда система за наблюдение и оценка, която ще работи при условията на:

- ✓ Използване на показатели за наблюдение и оценка;
- ✓ Съответствие с принципите на публичност, прозрачност и равнопоставеност

Наблюдението и оценката следва да проследяват ежегодно до каква степен са изпълнени конкретните задачи (чрез показателите) за постигане целите на ОПООС и спазени ли са тези основни принципи. В случаи, че не са изпълнени задачите за съответния период или не са съблюдавани принципите на публичност, прозрачност и равнопоставеност се извършва анализ на причините за това и какви действия следва да бъдат предприети с оглед на тяхното реализиране.

По отношение реализацията на заложените в Програмата цели и мероприятия, основната дейност за координация, изпълнение и отчет е задължение на еколога на общината.

Периодично да се извършва актуализация на програмата, свързана с възникнали нови обстоятелства и документи.

Да се представя ежегоден отчет за изпълнението пред Общинския съвет.

Източници на финансиране на екологични проекти

Основните източници за финансиране на екологични проекти са:

- Общинския бюджет;
- Държавния бюджет;
- Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда;
- Националния доверителен екофонд;
- Публична инвестиционната програма на МС;
- Кохезионен фонд;
- Европейски фонд за регионално развитие;
- Финансови ресурси по линия на МОСВ;
- Оперативна програма „Околна среда“ 2021-2027 г.;
- Финансов механизъм на ЕИП;
- Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2021-2027 г. (СПРЗСР);
- Програма за иновации и конкурентоспособност 2021-2027 г.;
- Специализирани кредитни линии на банкови институции;
- Механизъм „съвместно изпълнени” в рамките на протокола от Киото към Рамковата конвенция по изменение на климата;
- Споразуменията за двустранно сътрудничество;

- Международни организации, финансови институции и др.

РАЗДЕЛ VII. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ

Целта на мониторинга е да отбелязва отклоненията от целите на ПООС достатъчно рано, за да бъде възможно тяхното коригиране, преди последствията от тях да станат толкова сериозни, че да не могат да бъдат преодолени. Наблюдението е важен елемент, който позволява да се засили или намали активността в конкретна насока, да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят.

Координиращ орган за наблюдение и оценка на изпълнението на ПООС 2021-2028 г. е РИОСВ - Плевен. Орган за контрол по изпълнение на Програмата е Общинският съвет.

Кметът на общината информира ежегодно Общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година. За целта се изготвя Отчет за изпълнение на Програмата за предходната година, който се представя **в срок до 31 март** и се публикува на Интернет страницата на общината. Копие от отчета се изпраща на РИОСВ – Плевен.

РАЗДЕЛ VIII. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

- Закон за опазване на околната среда
- Закон за водите
- Закон за управление на отпадъците
- Закон за чистотата на атмосферния въздух
- Закон за почвите
- Закон за защита от шума в околната среда
- Закон за опазване на земеделските земи
- Закон за биологичното разнообразие
- Закон за лечебните растения
- Закон за защитените територии
- Закон за устройство на територията
- Закон за местните данъци и такси
- План за интегрирано развитие на община Долни Дъбник за периода 2021-2027 год.
- Общ устройствен план на община Долни Дъбник
- Стратегия за управление на общинската собственост на община Долни Дъбник за периода 2020-2023г.
- Официални данни и статистическа информация от РИОСВ – гр. Плевен, Басейнова дирекция Дунавски район с център Плевен, РЗИ – гр. Плевен, „ВиК” ЕООД – гр. Плевен, ТСБ – гр. Плевен, представена с писмо вх. №1900-1262-(1)/14.10.2009 год., „ПДНГ” АД – гр. София.

РАЗДЕЛ IX. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА

Приложение 1. Раздел „Лечебни растения“

Приложение 2. Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите на община Долни Дъбник за периода 2021-2028 год. (програмата е в процес на разработване)

Приложение 3. Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Долни Дъбник 2021 – 2028 год. (програмата е в процес на разработване)